

MINUTES

of the General Body Meeting of
NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION
held at 12.00 noon on SUNDAY, the

**11th September, 2016 at
Shri Shivaji Kala Vanijya Mahavidyalaya,
Amravati**

General Body of Nagpur University Teachers' Association met at 12.00 noon on Sunday, the 11th September, 2016 at Shri Shivaji Kala Vanijya Mahavidyalaya, Amravati. Prof. P. B. Raghuvanshi President was in the chair. The membership numbers of the members present at the meeting are as follows :-

0044, 0048, 0058, 0091, 0102, 0166, 0172, 0386, 0462, 0519, 0721, 0769, 0801, 1122, 1136, 1177, 1792, 1861, 1945, 1948, 2045, 2120, 2157, 2352, 2439, 2488, 2516, 2528, 2581, 2603, 2605, 2720, 2855, 2867, 2882, 2887, 2960, 2973, 2982, 3006, 3023, 3109, 3119, 3257, 3297, 3309, 3336, 3341, 3354, 3391, 3393, 3432, 3436, 3449, 3451, 3460, 3471, 3492, 3495, 3514, 3518, 3520, 3524, 3531, 3538, 3550, 3563, 3573, 3594, 3641, 3659, 3693, 3699, 3706, 3750, 3772, 3803, 3925, 3941, 3974, 3983, 4004, 4005, 4019, 4020, 4036, 4054, 4063, 4065, 4073, 4097, 4120, 4172, 4189, 4191, 4257, 4346, 4364, 4411, 4416, 4448, 4488, 4490, 4492, 4499, 4502, 4532, 4584, 4678, 4691, 4783, 4808, 4865, 4867, 4868, 4876, 4898, 4904, 4953, 4954, 5000, 5003, 5008, 5013, 5032, 5085, 5151, 5161, 5187, 5202, 5215, 5219, 5260, 5283, 5294, 5296, 5298, 5335, 5341, 5353, 5365, 5394, 5450, 5478

Signed sheets of papers recording the attendance are included on pages 55 to 63 of and will form part of, the "BOOK OF ATTENDANCE" of General Body meetings.

Agenda of the General Body meeting was circulated on page 97 to 100 of 2016 NUTA Bulletin and on Page 61 to 62 of 2016 Ex-file.

ITEM NO. 680 :**CONFIRMATION OF MINUTES :**

CONFIRMED the minutes of the General Body meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on Sunday, the 15th May, 2016 at Bar. Sheshrao Wankhede Mahavidyalaya, Mohpa, Tq. Kalmeshwar Dist. Nagpur.

Notes :- (1) Copy of the minutes was Circulated on pages 81 to 88 of 2016 NUTA Bulletin.

(2) Corrections, if any, were invited in the copy of the Minutes of the General Body Meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on Sunday, the 15th May, 2016 at Bar. Sheshrao Wankhede Mahavidyalaya, Mohpa, Tq. Kalmeshwar Dist. Nagpur vide No. CIM/41 Dated Dated 15.06.2016 published on page 89 of 2016 NUTA Bulletin. No correction was received.

विषय क्रमांक ६८० (अ)**डॉ. वसंतराव चांगोले यांच्या दुःखद निधनावद्दल शोकप्रस्ताव**

डॉ. वसंतराव चांगोले यांच्या दुःखद निधनावद्दल प्रा. डॉ. विजय कापसे यांनी मांडलेला पुढील शोकप्रस्ताव संमत करण्यात आला :-

अमरावतीच्या शासकीय विदर्भ ज्ञान-विज्ञान संस्थेतील भूगोल विषयाचे प्राध्यापक, संशोधकांचे मार्गदर्शक आणि नुटाचे निष्ठावंत सहकारी डॉ. वसंतराव चांगोले यांचे वयाच्या ८१ व्या वर्षी दिनांक २२ जून २०१६ रोजी दुःखद निधन झाले. त्यांच्या निधनाने एक सुजाण आणि तज्ज्ञ अभ्यासक, आपल्या चिकित्सक वृत्तीने संशोधनाचे नवे क्षेत्र संशोधकांना सातत्याने सूचविणारा मार्गदर्शक आणि प्राध्यापकांच्या आंदोलनात सतत सक्रीय असणारा तडफदार सहकारी आम्ही गमावून बसलो आहोत. डॉ. चांगोले यांनी नागपूरच्या मॉरिस कॉलेजमध्ये भूगोल विषयाचे प्राध्यापक म्हणून आपल्या शिक्षकीय कारकिर्दीची सुरुवात केली त्यानंतर जवळपास चौवीस वर्षे त्यांनी विदर्भ महाविद्यालय अमरावती येथे भूगोल विषयाचे प्राध्यापक म्हणून कार्य केले व शेवटी नागपूर येथील भारतीय सेवापूर्व प्रशिक्षण केंद्राचे संचालक म्हणून ते निवृत्त झाले. दरम्यानच्या काळात आठ विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली संशोधन करून आचार्य पदवी प्राप्त केली. एक अत्यंत जिज्ञासू आणि तेवढेच स्पष्टवक्ते असणारे अध्यापक तसेच सहज, सरळ आणि पारदर्शी स्वभावाचे व्यक्तिमत्व म्हणून डॉ. चांगोले यांना ओळखले जात असे. केवळ अध्यापन, संशोधनच नव्हे तर आपल्या व्यावसायिक प्रशंसासाठी नुटाने उभारलेल्या संघर्षातही तेवढ्याच तळमळीने आणि निष्ठेने ते सहभागी होत असत. अनेकदा अत्यंत अटीतटीच्या वेळी नुटाच्या कार्यात सक्रीय सहकार्य करण्यात डॉ. चांगोले यांनी आपल्या शासकीयत्वाचा अडसर कधीच घेऊ दिला नाही त्यामुळे हिरिरीने नुटाच्या आंदोलनात ते सहभागी होत असत. नुटाने प्रकाशित केलेल्या अनुशेष विशेषांकासाठी अनेकदा आपल्या सहकाऱ्यांसह रात्र-रात्र जागून सुबक असे अभ्यासपूर्ण आलेख आणि नकाशे तयार करण्याचे काम त्यांनी केले आहे. त्यामुळे अनेक तपशिलासाठी खर्च कराव्या लागणाऱ्या पृष्ठांची संख्या कमी झाली आणि अंकही तेवढेच आकर्षक झाले. चांगोले सरांची काम करण्याची जिद्द आणि तळमळ लक्षणीय होती. नुटाच्या जुन्या जाणत्या लढवय्या पिढीतील एक लढाऊ सहकारी म्हणून त्यांचे स्मरण आम्हाला सतत होत राहिल. त्यांच्या निधनाने संपूर्ण आयुष्य अध्ययन, अध्यापन, संशोधन आणि आपल्या व्यावसायिक जीवनाच्या संपन्नतेसाठी करावयाच्या संघर्षामध्ये व्यतीत केलेल्या एका निष्ठावंत मार्गदर्शकाला, तसेच लढाऊ वाण्याच्या आणि पारदर्शी स्वभावाच्या अत्यंत जिद्दाळ्याच्या सहकाऱ्याला आपण मुकलो आहोत. त्यांच्या निधनावद्दल ही सभा तीव्र शोकसंवेदना व्यक्त करीत आहे.

विषय क्रमांक ६८० (ब)**डॉ. व्ही. एस्. शेणवाई यांच्या दुःखद निधनावद्दल शोकप्रस्ताव**

डॉ. व्ही. एस्. शेणवाई यांच्या दुःखद निधनावद्दल डॉ. अनिल ढगे यांनी मांडलेला पुढील शोकप्रस्ताव संमत करण्यात आला :-

नुटाचे आजीव सदस्य व विदर्भातील नामवंत अर्थतज्ज्ञ आणि महाराष्ट्र राज्य नियोजन आयोगाचे माजी सदस्य डॉ. व्ही. एस्. उपाख्य अण्णासाहेब शेणवाई यांचे अलीकडेच वृद्धापकाळाने वयाच्या ८६ व्या वर्षी दुःखद निधन झाले. डॉ. शेणवाई अनेक वर्षे नागपूर विद्यापीठाच्या कार्यकारी मंडळाचे व सिनेटचे सदस्य होते, तसेच वाणिज्य विद्याशाखेचे अधिष्ठाताही होते. नागपूरच्या श्रीमती विज्ञानी महाविद्यालयाच्या वाणिज्य व अर्थशास्त्र विभागाचे ते अनेक वर्षे विभागप्रमुख होते व १९९५ ते १९९९ या काळात त्यांनी महाराष्ट्र राज्य नियोजन मंडळाचे सदस्य म्हणून कार्य केले होते. नुटाच्या अगदी सुरुवातीच्या आजीवन सदस्यांपैकी ते एक होते व त्यामुळेच त्यांचा नुटा आजीव सदस्य क्रमांक २४ असा आहे. संघटनेच्या सुरुवातीच्या काळात ते आमसभाना आवर्जून उपस्थित राहून सभेच्या कामकाजात सक्रीय सहभाग घेत असत व महत्त्वपूर्ण योगदान देत असत. त्यांच्या निधनामुळे संघटनेची हानी झाली असून त्यांच्या दुःखद निधनावद्दल ही सभा तीव्र शोकसंवेदना व्यक्त करीत आहे.

विषय क्रमांक ६८० (क)**श्री. भ. पाटील यांच्या दुःखद निधनावद्दल शोकप्रस्ताव**

श्री. भ. पाटील यांच्या दुःखद निधनावद्दल डॉ. सुभाष जाधव यांनी मांडलेला

पुढील शोकप्रस्ताव संमत करण्यात आला :-

रा. आ. कला श्री. मि. क. वाणिज्य महाविद्यालय, वाशिम येथील मराठी विभागाचे माजी विभागप्रमुख सेवानिवृत्त प्राध्यापक श्री. भ. पाटील यांचे वृद्धकाळामुळे दिनांक २६ फेब्रुवारी २०१६ ला दुःखद निधन झाले. त्यांचे वय ८१ वर्षे होते. ते नुटाच्या रा. आ. महाविद्यालयातील स्थानिक शाखेचे ते अनेक वर्षे अध्यक्ष होते. ते नुटाचे आजीव सदस्य होते. नुटाच्या अनेक आंदोलनामध्ये त्यांनी सक्रीय सहभाग घेतला. त्यांच्या दुःखद निधनावद्दल ही सभा तीव्र शोकसंवेदना व्यक्त करीत आहे.

शोकप्रस्ताव मांडणाऱ्या सदस्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या. सभाध्यक्षांनी सुद्धा आपल्या भावना व्यक्त केल्या. सभेने दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगत सदस्यांना आपली आदरांजली वाहिली. संमत केलेल्या शोकप्रस्तावाची प्रत संघटनेच्या वतीने सचिव शोकाकुल कुटुंबियांकडे पाठवतील असे सभाध्यक्षांनी सांगितले.

ITEM NO. 681 : APPROVAL TO THE AUDITED STATEMENTS :

CONSIDERED and **APPROVED** the Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account of the Association for the year ended on 31st March, 2016.

Notes : (i) The copy of the Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account of the Association for the said Financial year was circulated on page 98 & 99 of 2016 NUTA Bulletin.

(ii) The Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account were placed before the General Body by Dr. B.T.Gawande, Treasurer, on behalf of the Executive Committee.

ITEM NO. 682 : STATEMENT ON FIXED SECURITIES POSITION :

NOTED the Statement no. 27 showing the position of the Fixed Securities of the Association as on 31st March, 2016.

Note : (i) Statement no. 27 regarding the fixed securities of the Association as on 31st March, 2016, was circulated on page 100 of 2016 NUTA Bulletin. (ii) The Statement showing the position of the Fixed Securities of the Association as on 31st March, 2016, was placed before the General Body by

Dr.B.T.Gawande, Treasurer, on behalf of the Executive Committee.

ITEM NO. 683 : ANNOUNCEMENT IN RESPECT OF CHANGE OF ADDRESS :

NOTED the announcement in respect of Change of address : Acknowledgment No. 32

Notes : Announcement in respect of Change of address : Acknowledgment No. 32 was circulated on page 106 of 2016 NUTA Bulletin.

विषय क्रमांक ६८४ : संघर्षाची तयारी करण्याशिवाय पर्याय नाही

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने डॉ. अनिल ढगे यांनी मांडलेला ठराव त्यांनी मांडलेल्या दुरुस्तीसह पुढील स्वरूपात संमत करण्यात आला :-

विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या संदर्भात अखिल भारतीय पातळीवर घडून गेलेल्या व घडत असलेल्या घटनाक्रमाचा तपशीलवार आढावा घेतला तर संघर्षाची मजबूत तयारी करण्याशिवाय कोणताही पर्याय उरलेला नाही असे स्पष्टपणे दिसून येते.

(१) शिक्षकांच्या कार्यभारामध्ये फार मोठ्या प्रमाणात वाढ करणारी एक अधिसूचना विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (UGC Regulations 3rd Amendment 2016) निर्गमित केलेली होती. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने २२ मे २०१६ रोजी मुंबई येथे झालेल्या बैठकीत एक ठराव करून ही अधिसूचना ताबडतोब मागे घ्यावी (P 92 N B 16) अशी मागणी केली होती. अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाचे (AIFUCTO) सरकार्यवाह यांनी २७.५.२०१६ रोजी केंद्रीय शिक्षणमंत्र्यांना पत्र पाठवून तशीच मागणी (P 95 N B 16) केली होती.

(२) CAS अंतर्गत पदोन्नती देताना API च्या माध्यमातून असे निकष ठरविण्यात आले की, त्यामुळे बहुसंख्य शिक्षकांना पदोन्नती मिळणे हे जवळजवळ अशक्यच होऊन बसेल. API ही व्यवस्था त्यासाठीच स्थापित करण्यात आली अशी भावना सर्वत्र निर्माण झाली असून ती व्यवस्था ताबडतोबीने मागे घेण्यात यावी अशा प्रकारची मागणी सातत्याने अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाकडून (AIFUCTO) केली जात होती.

(३) केंद्र शासनाने केंद्रीय कर्मचाऱ्यांकरिता नेमलेल्या वेतन आयोगाचा अहवाल सादर झाल्यावरसुद्धा विद्यापीठ अनुदान आयोगाला Pay Review Committee नेमण्याची अनुमती केंद्र शासनाने दिली नाही. असे यापूर्वी

NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION

[B.P.T.A.Reg.No F-1564.& Soc. Regn- Act, Regn. No. MAH/15/73(NGP)]

Dr. Anil Dhage Secretary

Sankalp Sahniwas, Khare Town, Dharampeth, NAGPUR- 440010 : Ph. 0712-2539852 : Mob. No. 9158129842

16 AUGUST, 2016

To,
Joint Director (Higher Education),
Dept. Of Higher Education,
Nagpur/Amravati

Sub. : **Implementation of Honb'le High Court Order dated 25 July, 2016 In Writ Petition Nos. 5647 & 6516 of 2015**

Sir/Madam,

1. The Nagpur University Teachers' Association and 11 other petitioners had filed Writ Petition nos. 5647 & 6516 of 2015 in the High Court of Judicature at Bombay Nagpur Bench, Nagpur.

2. Honb'le High Court was pleased to pass the following order in the said petitions on 25 July, 2016:

"4. In this situation, as controversy is already covered by the adjudications and entitlement of lecturers like petitioners to fixation at Rs. 14940/- after completion of 5 years in selection cadre is already accepted, we direct the respondent nos. 4 and 5 to undertake necessary exercise and to find out the relevant date for that purpose in case of each petitioner. This exercise shall be subject to further orders of the Hon'ble Supreme Court in SLP, after it is restored.

5. The directions be complied within a period of four months from today.

6. If any amount is thereafter found payable to the petitioners, the same shall be made over to them within next four months, subject to further orders of the Hon'ble Supreme Court in the matter.

7. We find that at Bombay interest @ 8% p. a. has been ordered to be paid. Petitioners here are also entitled to said interest from 08.09.2015 (date of filing of petition), till it is actually received by them."

3. I have therefore to request you to initiate steps to implement the above order in respect of the petitioners and the similarly situated teachers. A certified copy of the High Court order dated 25 July, 2016 and the list of petitioners are enclosed herewith. The Association would be grateful to you if the action taken at your end is intimated to it.

Thanking you,

Yours Sincerely,

(Dr. Anil Dhage) Secretary, NUTA

Encl.: (1) A copy of High Court Order (2) List of the Petitioners

कधीही घडले नव्हते. पण ते सातव्या वेतन आयोगाच्या वेळेला घडले.

(A) सहाव्या वेतन आयोगाने आपला अहवाल केंद्र शासनाला २४ मार्च २००८ रोजी सादर केला होता. (P 14 N B 08) त्यावेळी विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या साठीची (Pay Review Committee) वेतन पूर्नर्विलोकन समिती (PRC) त्याच्या पूर्वी ७-८ महिने अगोदर दिनांक ६ सप्टेंबर २००७ रोजी नेमण्यात आली होती. (P 143 N B 07)

(B) पाचव्या वेतन आयोगाने आपला अहवाल केंद्र शासनाला फेब्रुवारी १९९७ च्या पूर्वीच सादर केला होता. त्यावेळी विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या साठीची (Pay Review Committee) वेतन पूर्नर्विलोकन समिती (PRC) त्याच्या पूर्वी दोन, अडीच वर्षे अगोदर दिनांक २४ ऑगस्ट १९९४ रोजी (P 17 N B 95) नेमण्यात आली होती.

(C) चौथ्या वेतन आयोगाच्या शिफारशी १ जानेवारी १९८६ पासून लागू करण्यात आल्या. त्यावेळी त्याच्या कितीतरी महिने अगोदर विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या साठीची (Pay Review Committee) वेतन पूर्नर्विलोकन समिती (PRC) डिसेंबर १९८३ मध्ये नेमण्यात आली होती.

सातव्या वेतन आयोगाच्या वेळी मात्र वेगळाच प्रकार दिसून आला. विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून आम्ही केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव पाठविला आहे, असे सांगितले जात होते. केंद्रीय मंत्र्यांशी चर्चेसाठी वेळच मिळत नव्हती. Pay Review Committee ही तातडीने नेमण्यात यावी अशी अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाची मागणी होती.

(४) याशिवाय इतर मागण्यांच्या अनुषंगाने अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाने चर्चेसाठी वेळ मिळावी अशी अनेक वेळा व अनेक दिवसांपासून मागणी केली होती. मात्र साधी चर्चेसाठी वेळसुद्धा केंद्रीय मानव संसाधन विभागाकडून दिली जात नव्हती. संपूर्ण देशभरातील प्राध्यापकांचे धरणे आंदोलन दिल्ली येथे जंतर मंतर वर सुरू झाले व त्याच दिवशी मानव संसाधन विभागाचे राज्यमंत्री आणि मंत्री या दोघांनीही चर्चेसाठी वेळ दिली. दुर्दैवाची गोष्ट अशी की, त्यानंतरही या मागण्यांबाबत तातडीने निर्णय होत नव्हते. तेव्हा "AIFUCTO-FEDCUTA-DUTA" यांच्या नेतृत्वाखाली प्रत्यक्ष दिल्लीमध्ये आंदोलन सुरू झाल्यानंतर दिनांक २६ मे २०१६ रोजी भारत सरकारच्या Press Information Bureau ने वृत्तपत्रीय प्रसारण वितरित करून "There will be no increase in the workload of teachers, after the amendments, in comparison with the workload prescribed earlier." असा खुलासा केला, हे लक्षात ठेवले पाहिजे.

(५) दिल्लीमधील आंदोलन हे अतिशय अल्प सूचनेने झाल्यामुळे देशभरातील शिक्षकांना मोठ्या प्रमाणात त्यामध्ये सहभागी होता आले नाही हे जरी खरे असले तरी अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाच्या नेतृत्वाखाली दिल्ली लगतच्या राज्यातून मोठ्या संख्येने शिक्षक या आंदोलनामध्ये सहभागी झाले होते. दिल्ली विद्यापीठ शिक्षक संघाच्या पुढाकारामुळे खुद्द DUTA च्या क्षेत्रातील शिक्षक मोठ्या प्रमाणात सहभागी होते. ६ जून २०१६ रोजी विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या कार्यालयासमोर आंदोलन आयोजित करण्यात आले होते व त्यात ५ ते ७ हजार शिक्षक सहभागी झाले होते. परिणामी शासनाला/आयोगाला Pay Review Committee बाबतचे Notification दिनांक ९ जून २०१६ रोजी निर्गमित करावे लागले. प्रत्यक्षात या समितीचे कामकाज सुरू झाले असले तरी त्याला पाहिजे तसा वेग आलेला नाही.

(६) कमिटीची नेमणूक करणाऱ्या अधिसूचनेच्या परिच्छेद ७ मध्ये "The Pay Review Committee should submit its report to the UGC within six months of its constitution." असे जरी म्हटले असले तरी आंदोलनाचा रेटा असल्याशिवाय अगोदरच उशिरा नेमणूक झालेली ही समिती आपला अहवाल वेळेच्या आत सादर करील असे शिक्षकांना वाटत नाही.

(७) अशा स्थितीमध्ये संघर्ष उभा करण्याची मजबूत तयारी करण्याला व अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाने तसा निर्णय घेतल्यास प्रत्यक्ष संघर्ष सुरू करण्याला पर्याय नाही अशी एकंदर स्थिती आहे. अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाच्या राष्ट्रीय कार्यकारीणीने दिनांक २६ जून २०१६ रोजी देहराडून येथे झालेल्या बैठकीमध्ये संघर्षाला सुरुवात करण्याबद्दलचा कार्यक्रम जाहीर केलेला आहे. देहराडून बैठकीचा निर्णय प्रसूत करणारे अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाच्या सरकार्यवाहांचे परिपत्रक यापूर्वीच "Urgent Communication No. 1 of 2016" म्हणून संघटनेच्या संकेतस्थळावर प्रसूत केलेले आहे.

(८) मागण्यांच्याकडे दुर्लक्ष करण्याचे केंद्रीय मानव संसाधन विभागाचे धोरण लक्षात घेता संघर्षाची मजबूत तयारी करण्याशिवाय पर्याय नाही असे या सभागृहाचे मत झाले असून त्यामुळेच गरज पडल्यास व असा संघर्ष उभा करण्याचे अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाने ठरविल्यास त्या संघर्षामध्ये सर्व

शक्तिनिशी सहभागी होण्याचा निर्धार हे सभागृह व्यक्त करित आहे.

विषय क्रमांक ६८७ :

तातडीचे निर्णय कळविण्यासाठी करण्यात आलेली व्यवस्था

(A) कार्यकारी मंडळाच्या वतीने प्रा. विवेक देशमुख यांनी मांडलेला पुढील ठराव विचारात घेण्यात आला व संमत करण्यात आला :-

अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाच्या स्तरावर तसेच महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या स्तरावर सुरू झालेल्या व होऊ घातलेल्या संघर्षाचे स्वरूप लक्षात घेता संघटनेचे निर्णय नमूद असलेला ठराव, परिपत्रके, पत्रके तातडीने सर्व शिक्षकांपर्यंत पोहचविण्याची व्यवस्था ही अशा संघर्षामध्ये अंगभूत व अपरिहार्य बाब असते. 'नुटा'ने सुरू केलेल्या "www.nuta.in" या संकेतस्थळाचे औपचारिकरित्या उद्घाटन झालेले नसले तरी प्रत्यक्ष संपर्क माध्यम म्हणून गेले

राज्य शासकीय व इतर पात्र कर्मचाऱ्यांना मंजूर करण्यात येणाऱ्या महागाई भत्त्याच्या दरात दि. १ जानेवारी, २०१६ पासून सुधारणा करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन : वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : मभवा-२०१६/प्र.क्र.४४/सेवा-९

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ : तारीख : १ सप्टेंबर, २०१६

वाचा :- शासन निर्णय क्रमांक : मभवा-१९९५/प्र.क्र.४२/सेवा-९, दिनांक ५/२/२०१६

शासन निर्णय

राज्य शासकीय कर्मचारी व इतर पात्र पूर्णकालिक कर्मचाऱ्यांच्या महागाई भत्त्याच्या दरात सुधारणा करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. शासन असे आदेश देत आहे की, दिनांक १ जानेवारी, २०१६ पासून सुधारित वेतनसंरचनेतील मूळ वेतनावरील (वेतनबँडमधील वेतन अधिक ग्रेड वेतन) अनुज्ञेय महागाई भत्त्याचा दर ११९% वरून १२५% करण्यात यावा. दि. १ सप्टेंबर, २०१६ पासून सदर महागाई भत्त्याच्या वाढीची रक्कम रोखीने देण्यात यावी. दि. १ जानेवारी, २०१६ ते दि. ३१ ऑगस्ट, २०१६ या कालावधीतील थकबाकीबाबत स्वतंत्रपणे आदेश निर्गमित करण्यात येतील.

३. महागाई भत्त्याची रक्कम प्रदान करण्यासंदर्भातील विद्यमान तरतुदी व कार्यपद्धती आहे त्याचप्रकारे यापुढे लागू राहिल.

४. सदर आदेश सुधारित वेतनसंरचनेत वेतन अनुज्ञेय असलेल्या संस्थांमधील कर्मचाऱ्यांना योग्य त्या फेरफारासह लागू राहतील.

५. यावर होणारा खर्च संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्यांचे वेतन व भत्ते ज्या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात येतात, त्या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकून त्याखालील मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा. अनुदानप्राप्त संस्था व जिल्हा परिषद कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत, संबंधित प्रमुख लेखाशिर्षाखालील ज्या उप लेखाशिर्षाखाली त्यांच्या सहाय्यक अनुदानाबाबतचा खर्च खर्ची टाकण्यात येतो, त्या उप लेखाशिर्षाखाली हा खर्च खर्ची टाकण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०९०१९५२४५८६१०५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Yashwant Digitally signed by
Yashwant Dattatraya Deshkar
Dattatraya DN : c=IN, o=Government of
Maharashtra, ou=Finance Dept,
postal Code=400 032, st=Maharashtra,
2.5.4.20=c8a5225b73692fe5cc
84da9c6e5a81f64b5ea3b3480f6
Deshkar bc59563e396367311f8,
cn=Yashwant Dattatraya Deshkar
Date : 2016.09.01 15:26:14+05'30'

(य. द. देशकर)

उपसचिव, वित्त विभाग

PR :- (7) NB 2011 P 130 (8) NB 2012 P 48 (9) NB 2013 P 08 (10) NB 2013 P 90
(11) NB 2013 P 140 (12) NB 2013 P 247 (13) NB 2014 P 113 (14) NB 2015 P 57 (15) NB
2016 P 84 (16) NB 2016 P 86 (17) NB 2016 P 139

***** AF : P 129 *****

काही महिने त्याचा उत्तम उपयोग होत आहे असे दिसून आलेले आहे. या काळात १० हजार पेक्षा जास्त व्यक्तींनी या संकेतस्थळाला भेट दिल्याचे दिसून येते. 'नुटा बुलेटीन' हे संपर्क माध्यम म्हणून अत्यंत उपयुक्त सिद्ध झालेले आहे, हे खरे असले तरी नियमाप्रमाणे महिन्याच्या १ तारखेला किंवा १५ तारखेलाच त्याचे पोस्टिंग करावे लागते. मधल्या काळामध्ये तातडीने संपर्क करण्याची आवश्यकता निर्माण झाली तर त्यासाठीची व्यवस्था करण्याची बाब विचारात घेऊन असे ठरविण्यात आले आहे की :-

(१) 'नुटा'च्या "www.nuta.in" या संकेतस्थळावर "Urgent Communications" असे एक उपस्थळ सुरू करण्यात आले असून तातडीने सर्व शिक्षकांकडे पोहचविण्याची माहिती अखिल भारतीय प्राध्यापक महासंघाकडून, महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाकडून किंवा अन्य मार्गाने उपलब्ध झाल्यास ती काही तासात सर्व शिक्षकांपर्यंत पोहचविण्याची व्यवस्था "Urgent Communications" या उपस्थळाच्या माध्यमातून आता उभी करण्यात आलेली आहे.

(२) "Urgent Communication No. 1 of 2016" आणि "Urgent Communication No. 2 of 2016" तसेच "Urgent Communication No. 3 of 2016" हे यापूर्वीच या संकेतस्थळावर 'अपलोड' करण्यात आलेले आहे. एक म्हणजे त्या वर्षातील "Urgent Communications" ला एकामागून एकचे क्रमांक दिले जातील व दुसरे म्हणजे त्या क्रमांकासह तो मजकूर पुढच्या 'नुटा बुलेटीन'मध्ये प्रकाशित केल्या जाईल व तिसरे असे की "Urgent Communications" ची अनुक्रमणिका 'नुटा बुलेटीन' च्या अनुक्रमणिकेसोबत प्रकाशित केली जाईल.

(३) संघर्षाच्या काळामध्ये स्थापित करण्यात आलेल्या "Urgent Communications" च्या व्यवस्थेचा उत्तम उपयोग होऊ शकेल असे या सभागृहाला वाटते. संकेतस्थळावरोबरच त्यावरील "Urgent Communications" च्या उपस्थळ व्यवस्थेची माहिती करून घेणे हे आवश्यक असून जिल्हा कार्यकारिणीचे, तालुका कार्यकारिणीचे सर्व सदस्य व महाविद्यालयीन युनिटच्या पदाधिकाऱ्यांनी तसेच सर्व शिक्षकांनी याबाबत जागरूक राहून ती व्यवस्था कार्यरत ठेवण्यात सहभागी व्हावे अशी विनंती करण्यात येत आहे.

(४) एकदा "Urgent Communication" upload झाले की संघटनेचे अध्यक्ष 'नुटा'च्या सर्व कार्यकारी मंडळाच्या सदस्यांना व जिल्हाच्या अध्यक्ष व सचिवांना "Urgent Communication No. 1 of 2016 is uploaded" अशा अर्थाचा संदेश मोबाईलवर देतील. अध्यक्षांनी यासाठी सर्व संबंधितांचे मोबाईल नंबर एकत्र करून बांधलेल्या व्यवस्थेला "केंद्रीय संदेश वहन व्यवस्था" असे संबोधिले जाईल. प्रत्येक जिल्हाचे अध्यक्ष व सचिव यांना केंद्रीय संदेश वहन व्यवस्थेकडून संदेश मिळाल्यानंतर जिल्हास्तरीय संदेश वहन यंत्रणेमध्ये हा संदेश Forward करण्याची जबाबदारी ही त्या जिल्हाच्या अध्यक्ष व सचिवांची असेल. "जिल्हास्तरीय संदेश वहन यंत्रणे"मध्ये त्या त्या जिल्हा कार्यकारिणीचे सर्व सदस्य, त्या त्या जिल्हातील तालुका कार्यकारिणीचे सदस्य यांच्या भ्रमणध्वनी क्रमांकाचा समावेश असेल. अशा जिल्हास्तरीय संदेश वहन यंत्रणेच्या बांधणीला तातडीने सुरुवात करावी व ऑगस्ट महिन्यामध्ये होणाऱ्या जिल्हा मेळव्यामध्ये त्या त्या जिल्हाचे अध्यक्ष त्याबाबतची घोषणा करतील व अशा भ्रमणध्वनी क्रमांकाची प्रत संघटनेच्या अध्यक्ष व सचिवांच्या सुपूर्त करतील. संघटनेचे अध्यक्ष दिनांक ११ सप्टेंबर २०१६ रोजी होणाऱ्या आमसभेमध्ये या व्यवस्थेच्या स्थापनेची उद्घोषणा करतील, असाही निर्णय घेण्यात येत आहे.

(B) उपरोक्त ठरावामध्ये नमूद करण्यात आल्याप्रमाणे तातडीचे निर्णय कळविण्यासाठीची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे, असे अध्यक्षांनी उद्घोषित केले.

ITEM NO. 686 : ELECTIONS

(A) President at this stage, announced the results of the election of the Executive Committee in accordance with the provision of article VI(a) of the constitution of NUTA for the posts of (A) President (B) Two Vice Presidents out of which one shall be from the Nagpur University area and one shall be from Amravati University area. (C) Secretary (D) Two Joint Secretaries out of which one shall be from the Nagpur University area and one shall be from Amravati University area. (E) Treasurer (F) Five Executive Committee members, for the five year tenure commencing from 1st January 2017.

(B) President declared that since the number of validly

nominated candidate(s) for each post(s) is/are equal to the number of post(s) to be filled in, all the validly nominated candidates for the respective post(s) are **declared as duly elected unanimously.**

Name/s of the Elected candidate/s are mentioned in column No. 2 of the table and the post/s for which they are elected are mentioned in column No. 1 of the table.

TABLE	
Name of the post	Name/s of the Candidate/s
1	2
President	Raghuwanshi P.B.
Vice-President Nagpur University Area	Kongre N.C.
Vice-President Amravati University Area	Deshmukh V.S.
Secretary	Dhone V.B.
Treasurer	Tayade P. M.
Joint Secretary Nagpur University area	Jachak A. R.
Joint Secretary Amravati University area	More S. N.
Executive Committee Member (Five)	(1) Borkar P. M. (2) Changole N.V. (3) Deshmukh S.V. (4) Hiware V. H. (5) Panicker Karthik

Notes :- (1) Notice, dated 15th June, 2016, for this purpose was published in the 6th issue of 2016 NUTA Bulletin on page 86.

(2) Para 7 of the said notice reads : " Final list of the candidates will be published on the Notice Board of the Office on 06/07/2016 and also will be published in NUTA Bulletin along with the Agenda of the G.B.Meeting."

(3) Accordingly **final list of the candidates** was notified for the information of all the members of NUTA in 2016 NUTA Bulletin on page 103.

ITEM NO. 687 : HIGH COURT JUDGMENT GIVING THE BENEFIT FROM THE DATE OF APPOINTMENT FOR TBPS & ACPS

NOTED, para 18 and 50 of the judgment pronounced on 28 April 2016 by the High Court of Judicature at Bombay in Writ Petition No. 9051 of 2013. (The State of Maharashtra ..Petitioner **VERSUS** Smt. Meena A. Kuwalekar ..Respondent along with many other petitions by the same petitioners.) Division bench consisted of Chief Justice D. H. Waghela and M. S. Sonak, J. In this case Issues of facts and Law are as nearly as similar to that of NET-SET affected Teachers. Para 18 and 50 of the said Judgment are as follows :-

“[18] The record in the present cases very clearly establishes the following:-

(A) That the appointments of the respondent - employees were **neither illegal nor** can the same be said to have been made through the back door;

(B) The appointments, though **styled as 'temporary'** were made to permanent, clear, substantive and sanctioned vacancies;

(C) The names of the respondent - employees were sponsored by respective **employment exchanges** or other authorised agencies;

(D) The **selection process was fair**, transparent and above board;

(E) The respondent - employees **fulfilled the qualifications** prescribed in the recruitment rules as applicable;

(F) From the date of initial appointments, the respondent - employees were placed in the **regular pay scale applicable to the posts** to which they came to be appointed;

(G) The services of the respondent - employees, **from the date of their initial appointments**, has been taken into consideration for **various service benefits**, including increments, leave, transfer, opening of GPF account, opening of service book, pension etc.

(H) The services of the respondent - employees, from the date of their initial appointments, however, do not appear to have been taken into consideration for purposes of seniority or functional promotion;

(I) It is not even the case of the State Government that the appointments of the respondent - employees were on **daily wage basis** or on **work charged basis**;"

“[50] For all the aforesaid reasons, these petitions are dismissed. There shall be no order as to costs.”

Notes :- (1) The challenge in each of these petitions is to the orders made by the Maharashtra Administrative Tribunal (MAT). Wherein grant of benefits under Time Bound Promotion Scheme (TBPS) and/or Assured Career Progression Scheme (ACPS) by taking into consideration their services from the date of their initial appointments was mandated.

(2) The State Government, is Petitioner in each of these Petitions, challenged the orders of MAT. The Petitions are dismissed by this High Court Order.

(3) Full Text of this Judgment consisting of Para 1 to 50 is circulated on pages 121 to 135 of 9th issue of 2016 NUTA Bulletin, which will be posted on 15th September 2016 and is already Uploaded on www.nuta.in on 09.09.2016.”

ITEM NO. 688 : SELECTION GRADE LECTURER'S RETIRED AFTER 2006- WRIT PETITION

NOTED the details submitted by Dr. Anil Dhage, Secretary NUTA, regarding the filing of Writ Petition of those teachers who retired after 1 January, 2006 and before 27 February, 2009 after 3 years or more service in Selection Grade seeking the benefit of proper pension fixation.

Notes :- (1) A meeting of those teachers who retired after 1 January, 2006 and before 27 February, 2009 after 3 years or more service in Selection Grade was held at Shikshak Bhavan, Amaravati on 4 October, 2015 in which it was decided to file a Writ Petition in the High Court seeking the fixation of beneficial pension by undertaking the exercise of computing pensions of such teachers by considering their 50% of the average salary of last 10 months or 50% of the last month's salary.

(2) As per the decision in this meeting, initially a Representation was sent on 26-04-2016 to the Principal Secretary, Higher and Technical Education under a copy to the Accountant General (Accounts & Entitlement), Maharashtra, Pension Branch office, Nagpur, Director of Higher Education, Pune, The Joint Director of Higher Education, Nagpur and Amaravati. However since there was no response from the above respondents, Writ Petition consisting of 19 paras has been filed in the High Court of Judicature at Bombay, Nagpur Bench on 05-08-2016. The Writ petition No. of the petition is 4908 of 2016. The petition has

been filed on behalf of NUTA and 26 petitioners.

(3) The prayers in the petition are as below -

"It is, therefore, most humbly and respectfully prayed that this Hon'ble Court may kindly be pleased to issue suitable writ, order or direction and be pleased to.....

a) hold and declare that the Govt. resolution dated 27.02.09 (Annexure-B) is applicable to the petitioner lecturers who have been retired prior to 01.01.09 and further direct to implement the same in favour of the petitioner lecturers in its letters and spirits;

b) Command the Respondent no. 2-the State of Maharashtra to undertake the exercise of computing pensions of the petitioner lecturers by considering their 50% of the average salary of last 10 months or 50% of the last month's salary and further direct to fix and release the pension which is beneficial in their favour within a stipulated period;

c) Direct the Respondent no.2- the State of Maharashtra to release the arrears thereof after the completion of the above said exercise along with interest at the rate of 12% per annum within a stipulated period;

d) Grant any other relief, which this Hon'ble Court may deem fit and proper in the facts and circumstances of the case in the interest of justice and equity."

4. In all 09 Annexures marked as A to I have been annexed to the Petition.

ITEM NO. 689 : IMPLEMENTATION OF HON'BLE HIGH COURT ORDER PRE-1996 RETIRED SG LECTURERS

NOTED the letter dated 16.08.2016 addressed by Dr. Anil Dhage Secretary NUTA to Joint Director (Higher Education), Dept. of Higher Education, Nagpur/Amravati regarding Implementation of Hon'ble High Court Order dated 25 July, 2016 In Writ Petition Nos. 5647 & 6516 of 2015 in respect of entitlement of lecturers to fixation at Rs.14940/- after completion of 5 years in selection grade and retired before 1.1.1996

Note :- (1) Letter dated 16.08.2016 addressed by Dr. Anil Dhage Secretary NUTA to Joint Director (Higher Education), Dept. Of Higher Education, Nagpur/Amravati regarding Implementation of Hon'ble High Court Order dated 25 July, 2016 In Writ Petition Nos. 5647 & 6516 of 2015 in respect of entitlement of lecturers to fixation at Rs.14940/- after completion of 5 years in selection grade and retired before 1.1.1996 was circulated on page 62 of 2016 Ex-file and now circulated on page 138 of 2016 NUTA Bulletin.

(2) Hon'ble High Court Order dated 25 July, 2016 In Writ Petition Nos. 5647 & 6516 of 2015 is circulated on page 115 of 2016 NUTA Bulletin.

विषय क्रमांक ६९० :

गणसंख्या :

नुटाच्या घटनेतील खंड ५ मध्ये असलेल्या तरतुदीनुसार गणसंख्येच्या अभावी सुरुवातीला सभा अर्धा तासासाठी तहकूब करण्यात आली होती, ही बाब कार्यवृत्तामध्ये नोंदविण्यात येत आहे, असे अध्यक्षानी जाहीर केले.

विषय क्रमांक ६९१ :

आभार

सभा व्यवस्थेबद्दल आभार : कार्यकारी मंडळाच्या वतीने अध्यक्षांनी महाविद्यालयाचे प्राचार्य व स्थानिक शाखेचे इतर प्राध्यापक, जिल्हा नुटाचे अध्यक्ष, सचिव व सदस्य, यांनी ही सभा यशस्वी करण्यासाठी घेतलेल्या परिश्रमाबद्दल आणि दिलेल्या सहकार्याबद्दल त्यांचे मनःपूर्वक आभार मानले. शेवटी सर्व उपस्थित सदस्यांचे आभार मानून सभा संपली असे अध्यक्षांनी जाहीर केले.

स्वा / प्रा. पी. बी. रघुवंशी
अध्यक्ष

स्वा / डॉ. अनिल ढगे
सचिव

संचालक व सहसंचालक यांना वाचता आले पाहिजे व एखादे वाक्य लिहिताही आले पाहिजे

प्रा. बी. टी. देशमुख,

माजी विधानपरिषद सदस्य

व महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे माजी अध्यक्ष

(1)

महाराष्ट्र राज्याच्या मंत्रिमंडळातील ज्येष्ठ मंत्री श्री. विनोद तावडे हे ज्या निरनिराळ्या खात्यांचे नेतृत्व करतात. त्यातील काही खात्यांच्या संचालकांना व सहसंचालकांना अपव्यवहाराच्या हेतूने फार मोठी 'दिव्यदृष्टी' प्राप्त झाल्याचे दिसून येते. एक तर भ्रष्टाचाराचा हेतू मनात ठेवून लोकांना आपल्या भोवती चकरा मारायला लावणे, यासाठी ते तसे करीत असावेत किंवा त्यांना वाचता येत नसावे व एखादे दुसरे वाक्य लिहिताही येत नसावे. या दोनपैकी कोणती गोष्ट खरी आहे याचा खुलासा राज्याचे तंत्र शिक्षण मंत्री श्री. विनोद तावडे यांनी या संचालक व सहसंचालकांना मागितला पाहिजे. मुद्दाम हे लिहिण्याचे कारण असे की, उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या अखत्यारीत येत असलेल्या १०० टक्के अनुदानित तंत्रनिकेतने, औषधी निर्माण शास्त्र संस्था, अभियांत्रिकी महाविद्यालये, औषधी निर्माण शास्त्र महाविद्यालये इ. संस्था मधून काम करणाऱ्या शिकडो शिक्षकांचे वेतन गेले अनेक महिने अनुज्ञेय असूनही अदा झालेले नाही, त्यामुळे त्यांच्यामध्ये फार मोठा असंतोष निर्माण झालेला आहे. याची जबाबदारी ही पूर्णपणे त्या विभागाच्या संचालक व सहसंचालक यांच्यावरच आहे.

२. उपरोक्त अनुदानित संस्थामधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या वेतन खर्चावर १०० टक्के अनुदान देण्याची व्यवस्था महाराष्ट्रात अस्तित्वात आहे. या व्यवस्थेचा आधार असलेले तीन मुख्य शासन निर्णय पुढीलप्रमाणे आहेत :- (१) २९ ऑक्टोबर १९७७ चा शासननिर्णय (२) १८ मे १९७८ चा शासननिर्णय (३) ४ सप्टेंबर १९९९ चा शासननिर्णय. ह्या तीन शासननिर्णयावर या संस्थामधील आजची वेतन व्यवस्था बांधलेली आहे. महाराष्ट्र राज्यामध्ये सर्वच महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन संगणक आधारित प्रणालीद्वारे अदा करण्याच्या चांगल्या उद्देशाने "उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या नियंत्रणाखालील शासन अनुदानित अकृषि विद्यापीठे, शासन अनुदानित अभिमत विद्यापीठे, सर्व अनुदानित महाविद्यालये, इतर अनुदानित संस्था आणि महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळांमधील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची वेतन व भत्त्याची देयके एचटीई-सेवार्थ प्रणालीद्वारे अदा करणेबाबत" या मथळ्याचा एक शासननिर्णय दिनांक २१ ऑगस्ट, २०१५ रोजी निर्गमित करण्यात आला. संचालक आणि सहसंचालक यांच्याकडे या प्रणालीमध्ये अस्तित्वात असलेल्या शासननिर्णयाप्रमाणे 'डाटा' भरण्याचे काम सोपविण्यात आले होते. असे करीत असतांना मूळ शासननिर्णयाच्या विरोधात, प्रणालीमध्ये 'डाटा' भरण्याच्या संधीचा फायदा घेऊन संचालक व सहसंचालकांनी दिनांक २१ ऑगस्ट, २०१५ च्या शासननिर्णयाच्या परिच्छेद १० मध्ये पुढीलप्रमाणे मजकूर टाकण्याची व्यवस्था केली :- "१०. कला तसेच तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील ज्या अशासकीय अनुदानित संस्थेस शासनाकडून ९०% अनुदान प्राप्त होते. त्या संस्थांतील कर्मचाऱ्यांचे वेतन देयक एचटीई-सेवार्थ प्रणालीमध्ये शासनाकडून मिळणाऱ्या अनुदानातूनच सादर करण्यात यावे. उर्वरित संस्थेच्या १०% अनुदानाबाबत संस्थास्तरावर कार्यवाही करण्यात यावी."

३. याबाबतची वस्तुस्थिती अशी आहे की "या संस्थांना ९० टक्के वेतन अनुदान प्राप्त होते" असे करण्यात आलेले विधान हे एक सफेद झूठ असून संगणक आधारित प्रणालीमध्ये 'डाटा' भरण्याच्या प्रक्रियेचे तपशील भरतांना अनधिकाराने व बेकायदेशीरपणे या तरतुदीचा भंग केल्यामुळे हा सारा गोंधळ निर्माण झालेला आहे. या वेतन व्यवस्थेचा आधार असलेल्या उपरोक्त तीन शासननिर्णयांपैकी पहिल्या व दुसऱ्या शासननिर्णयाचा हे संचालक वारंवार उल्लेख करतात व तिसऱ्या ४ सप्टेंबर १९९९ या तारखेच्या शासननिर्णयाचा ते साधा उल्लेखसुद्धा करीत नाहीत. तो शासननिर्णय त्यांनी एकतर हेतुपूर्वक लपवून ठेवलेला आहे किंवा त्यांना तो वाचता येत नाही व वाचता आल्यास १०० टक्के वेतन अनुदानाचे वाक्य संगणक प्रणालीमध्ये भरण्यासाठी त्यांना तसे लिहिता किंवा भरता आले नाही. याच्यापेक्षा वेगळा अर्थ त्यातून काढता येत नाही. "विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित अभियांत्रिकी/तंत्रशास्त्र महाविद्यालये, अनुदानित तंत्रनिकेतने व औषध निर्माणशास्त्र संस्था अनुदान सूत्र" या मथळ्याचा दिनांक ४ सप्टेंबर १९९९ चा हा शासननिर्णय ते मंत्र्यांना

दाखवायला तयार नाहीत, मंत्रिमंडळाला दाखवायला तयार नाहीत. विधिमंडळापासून सुद्धा त्यांनी तो लपवून ठेवला आहे आणि असे करीत असतांना शिकडो शिक्षक व कर्मचाऱ्यांच्या जिविताशी ते खेळ करीत आहेत. त्यामुळे याबाबतची माहिती नमूद करणे हे मला आवश्यक वाटते.

४. दिनांक ४ सप्टेंबर १९९९ च्या या शासननिर्णयातील पहिलेच वाक्य पुढीलप्रमाणे आहे :- "शासन निर्णय : विद्यापीठांना तांत्रिक शिक्षणासाठी व संलग्नित अशासकीय अनुदानित अभियांत्रिकी/तंत्रशास्त्र महाविद्यालये व तंत्रनिकेतने व औषध निर्माणशास्त्र संस्थांना खाली दिलेल्या सूत्राप्रमाणे अनुदान मंजूर करण्यास शासन मान्यता देत आहे." हा शासननिर्णय (१) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, जिल्हा - रायगड (२) मुंबई विद्यापीठ नियंत्रित सर जे. जी. वास्तुशास्त्र महाविद्यालय, मुंबई (तांत्रिक शिक्षण) (३) अशासकीय अनुदानित अभियांत्रिकी/तंत्रशास्त्र महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने व औषध निर्माणशास्त्र संस्थांचे अनुदान सूत्र विशद करणारा आहे. या शासननिर्णयाच्या परिच्छेद ४ मध्ये सुरुवातीलाच असे नमूद करण्यात आले आहे की, "अशासकीय अनुदानित अभियांत्रिकी/तंत्रशास्त्र महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने व औषध निर्माणशास्त्र संस्था यांना वर्ष १९७७-७८ पासून परिरक्षण अनुदान देण्याची योजना शासनाने मंजूर केली आहे. या योजनेमध्ये सुधारणा करून समान असे अनुदान सूत्र खालीलप्रमाणे लागू करण्यास शासन मंजूरी देत आहे." या शासननिर्णयाच्या चौथ्या परिच्छेदाच्या चौथ्या उपपरिच्छेदात "शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या अनुज्ञेय पगारावरील संपूर्ण खर्च (त्यामध्ये निरनिराळ्या ८ बाबींचा समावेश आहे) हा अनुदानासाठी मान्य खर्च धरण्यात येईल" अशी तरतूद आहे.

५. या शासननिर्णयाच्या वाक्यरचनेतील "संपूर्ण खर्च अनुदानासाठी मान्य खर्च" म्हणून धरण्यात येईल या शब्दांचा अर्थ संचालक किंवा सहसंचालक यांना खरेच कळला नाही की, आणखी काही वेगळ्या कारणांसाठी त्यांनी हे "न कळल्याचे सोंग" घेतले आहे. याची माहिती निदान शिक्षणमंत्र्यांनी करून घेतली पाहिजे. मुद्दाम या शासननिर्णयातील परिच्छेद ४ च्या उपपरिच्छेद ४ (i) मधील तरतुदी मी शब्दशः उद्धृत करीत आहे. त्या पुढीलप्रमाणे :-

"(४) अनुदानासाठी खालील खर्च हा मान्य खर्च धरण्यात येईल :- (i) मान्यताप्राप्त शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या अनुज्ञेय पगारावरील संपूर्ण खर्च यांत (१) मान्य वेतनश्रेणीतील मूळ पगार (२) मान्य महागाई भत्ता (३) मान्य घरभाडे भत्ता (४) मान्य स्थानिक पुरक भत्ता (५) रजेच्या काळातील प्रवास भत्ता (६) ४ वर्षातून एकदा राज्यामध्ये प्रवास करण्याच्या खर्चाची सवलत (७) रजा वटविण्याची सोय (८) शासनाने मान्य केला असल्यास व्यवस्थापनाच्या अंशदानात्मक भविष्य निर्वाह निधीचा हिस्सा"

६. २९ ऑक्टोबर १९७७ च्या शासननिर्णयाने या संस्थामधून ही वेतन व्यवस्था स्थापित झाली. १८ मे १९७८ च्या शासननिर्णयाने त्यात सुधारणा केली व ४ सप्टेंबर १९९९ च्या या शासननिर्णयाने ही व्यवस्था निर्दोष करण्यात आली. असे असतांना १८ मे १९७८ च्या शासननिर्णयाने "वेतन अनुदान १०० टक्के अनुज्ञेय असले" तरी "सेवार्थ प्रणालीमध्ये वेतन अनुदान ९० टक्के एवढे फिड केले आहे" अशी संपूर्णपणे नियमबाह्य भूमिका या संचालकांनी व सहसंचालकांनी शिक्षणमंत्र्यांच्या गळी उतरवलेली आहे व २१ ऑगस्ट २०१५ च्या शासननिर्णयात "एचटीई-सेवार्थ प्रणाली"मध्ये आम्ही तसे फिडींग केले आहे व त्यामुळे शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना आमच्या या चुकीचा भोग भोगावाच लागेल अशी ही एकंदर मांडणी आहे.

७. ४ सप्टेंबर १९९९ चा शासननिर्णय जणू काही अस्तित्वातच नाही असे गृहीत धरून हा सारा व्यवहार सुरू असल्यामुळे १९९९ च्या शासननिर्णयाचे अस्तित्व दर्शविणारे काही पुरावे मी नमूद करू इच्छितो. गुरुवार, दिनांक २४ मार्च २००५ रोजी "अनुदान वितरणातील विलंबामुळे सहा महिने वेतन न होणे" या विषयावरील आमचा तारकित प्रश्न क्रमांक १७९६ हा सभागृहामध्ये उत्तरासाठी होता. त्या प्रश्नातील प्रश्न भाग एक पुढीलप्रमाणे होता :- "दिनांक ४ सप्टेंबर १९९९ च्या शासननिर्णयातील परिच्छेद ४ नुसार अनुदान वितरणाची जबाबदारी

तंत्रशिक्षण संचालनालयाने पार न पाडल्यामुळे, डॉ. पंजाबराव देशमुख तंत्रनिकेतन या महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे माहे ऑगस्ट, २००४ पासूनचे वेतन अजूनही अदा करण्यात आलेले नाही, अशी तक्रार करणारे एक निवेदन या तंत्रनिकेतन मधील शिक्षक संघटनेने दिनांक १५ जानेवारी २००५ रोजी किंवा त्या दरम्यान सहसंचालक, तंत्रशिक्षण अमरावती यांचेमार्फत मा. संचालक तंत्रशिक्षण यांना सादर केले, हे खरे आहे काय,” या प्रश्न भाग एक ला शासनाने एका शब्दात “होय” असे उत्तर दिले होते. (महाराष्ट्र विधानपरिषद कार्यवाही : अधिकृत प्रतिवेदन, खंड १३९, क्रमांक ९, पृष्ठ २४)

८. याच तारांकित प्रश्नाच्या “असल्यास, सदरहू तक्रारीच्या निवारणाथ शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,” या प्रश्न भाग दोनच्या उत्तरात शासनाने “डॉ. पंजाबराव देशमुख तंत्रनिकेतन, अमरावती या संस्थेतील कर्मचाऱ्यांना माहे डिसेंबर, २००४ पर्यंतचे वेतन अदा करण्यात आलेले आहे. संस्थेच्या पुढील तीन महिन्यांच्या वेतन अनुदानाचे देयक फेब्रुवारी, २००५ मध्ये अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई यांना सादर करण्यात आले असून देयक पारित झाल्यावर सदर रक्कम कर्मचाऱ्यांचे वेतन अदा करण्यासाठी संस्थेस वितरीत करण्यात येईल.” असे नमूद केले होते. (महाराष्ट्र विधानपरिषद कार्यवाही : अधिकृत प्रतिवेदन, खंड १३९, क्रमांक ९, पृष्ठ २४)

९. याच प्रश्नावरील अनुपूरक चर्चेमध्ये जेव्हा मी स्वतः “दि. ४ सप्टेंबर, १९९९ च्या शासन निर्णयप्रमाणे कार्यवाही केली पाहिजे आणि त्या त्या तिमाहीचे आगाऊ अनुदान दिले पाहिजे, १ तारखेला ते झाले पाहिजे अशी तरतूद आहे. त्याप्रमाणे सक्त कार्यवाही करण्याचे आदेश आपण आपल्या अधिकाऱ्यांना द्याल काय? नाही तर त्यांना त्याबाबतीत जबाबदार धरणार काय?” असा प्रश्न विचारला तेव्हा शासनातर्फे “सभापती महोदय, आदेश देऊ.” असे उत्तर देण्यात आले. (महाराष्ट्र विधानपरिषद कार्यवाही : अधिकृत प्रतिवेदन, खंड १३९, क्रमांक ९, पृष्ठ २५)

१०. आता ४ सप्टेंबर १९९९ च्या शासननिर्णयातील “वेतनावरील संपूर्ण खर्च अनुदानासाठी मान्य खर्च म्हणून धरण्यात येईल” या तरतुदीचा अर्थ एचटीई-सेवार्थ प्रणालीच्या शासननिर्णयात फिडींग करीत असतांना “अनुदानित संस्थाना वेतन व वेतनेतर मिळून एकूण मान्य खर्चाच्या ९० टक्के” असा

‘फिड’ केला जाणार असेल तर ४ सप्टेंबर १९९९ चा शासननिर्णय हा काही फक्त अशासकीय अनुदानित अभियांत्रिकी/तंत्रशास्त्र महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने व औषध निर्माणशास्त्र संस्था यांनाच लागू नाही तर तो (१) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, जिल्हा - रायगड (२) मुंबई विद्यापीठ नियंत्रित सर जे. जी. वास्तुशास्त्र महाविद्यालय, मुंबई (तांत्रिक शिक्षण) यांनाही लागू आहे. मग या दोन संस्थांना सुद्धा फिडींग करतांना तसेच ९० टक्क्यात ढकलून देता येईल काय? अशाप्रकारचा वेडगळपणाचा अर्थ लावण्याचा एकदा पायंडा पडला की मग एचटीई-सेवार्थ प्रणाली २१ ऑगस्ट २०१५ च्या शासननिर्णयाने “उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या नियंत्रणाखालील शासन अनुदानित अकृषि विद्यापीठे, शासन अनुदानित अभिमत विद्यापीठे, सर्व अनुदानित महाविद्यालये, इतर अनुदानित संस्था आणि महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळांमधील अधिकारी/कर्मचारी” यांनाही लागू असल्यामुळे तेथेसुद्धा तसाच अर्थ लावण्याचा वेडपट अर्थ स्वाभाविकपणेच पुढे येईल.

(2)

११. संचालक आयुर्वेद व त्यांच्या अखत्यारीत काम करणारे सहाय्यक संचालक यांच्याबाबतीत तर लिहिता वाचता न येण्याच्या त्यांच्या गुणामुळे शासनाची केवळी अप्रतिष्ठा होत आहे याची मंत्रिमहोदयांना कल्पना नसावी असे दिसून येते. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या मा. नागपूर खंडपीठाने १० जून २०१३ रोजी एका प्रकरणात (५७७१/२०११) आयुर्वेद तसेच समाजकार्य महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना निवृत्तीवेतन व्यवस्था लागू करण्याचा निर्णय दिला. त्या निर्णयाच्या परिच्छेद ४० मध्ये न्यायालयाचे आदेश समाविष्ट आहेत. पण गेली तीन वर्षे हा एक परिच्छेद सुद्धा खात्याच्या संचालकांना वाचता आला नाही व वाचता आला असेल तर तो त्यांना समजला नाही व समजला असेल तर त्याप्रमाणे शासन आदेशात एक वाक्य त्यांना लिहिता आले नाही, ही गोष्ट आता न्यायालयात सिद्ध झालेली आहे. याचिकाकर्त्या “... या महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना शिक्षण खात्याप्रमाणे निवृत्तीवेतन व्यवस्था २१.११.२०११ पासून लागू करण्यात यावी” असा मा. उच्च न्यायालयाचा हा आदेश आहे. त्याच परिच्छेदात पुढे मा. खंडपीठाने असेही आदेशित केलेले आहे की, (1) "Payments towards gratuity and of monthly pension as per these directions should

*Dearness Relief on Pension/Family Pension 125%
From 1st January, 2016.*

Government of Maharashtra Finance Department

GOVERNMENT RESOLUTION
No.: DRP-2016/CR.66/SER-4,
Madam Cama Road, Hutatma Rajguru Chowk,
Mantralaya, Mumbai- 400 032.
Date : 7th September, 2016.

Read - Government Resolution No.: DRP-2016/CR.16/SER-4,
06.2.2016.

Resolution

Government is pleased to decide that the rate of dearness relief with effect from 1st Jan, 2016 to the State Government pensioners/family pensioners on their Basic Pension/Family Pension and Dearness pension/Dearness family pension(if any) will be enhanced from 119% to 125%. Dearness relief will be payable in cash from 1st September, 2016. The orders regarding payment of arrears with effect from 1st January, 2016 to 31st August, 2016 will be issued separately.

2. It will be the responsibility of the Pension Disbursing Authority, i.e. Pay and Accounts Officer, Mumbai/Treasury Officers, as the case may be, to calculate the quantum of dearness relief payable in each individual case.

3. Government is also pleased to direct that above decision should, mutatis mutandis, apply to those employees including family pensioners of Recognised and Aided Educational Institutions, Non-Agricultural Universities and Affiliated Non-Government Colleges and Agricultural Universities to whom the pension scheme is made applicable.

4. In exercise of the powers conferred by the proviso to Section 248 of the Maharashtra Zilla Parishads and Panchayat Samities Act, 1961 (Mah. V of 1962) and of all the other powers enabling it in that behalf, Government is further pleased to decide that the above decision shall apply to the pensioners including family pensioners of Zilla Parishads.

5. State Government Employees who had drawn lumpsum payment on absorption in a PSU/Autonomous body/Local Bodies and have become entitled to restoration of 1/3rd commuted portion of pension as well as revision of the restored amount in terms of Government Resolution, Finance Department, No. COP1099/306/SER-4, dated 15th November 1999 will also be entitled to the payment of dearness relief on full pension as per the provisions of Government Resolution, Finance Department, No. COP-1001/50/SER-4, dated 9th April 2001, at the prescribed rate and from the date, prescribed in paragraph 1 above.

6. The expenditure on this account should be debited to the Budget Heads to which the retirement benefits of the employees mentioned in the above paras are debited and should be met from the grants sanctioned thereunder.

7. All orders in force in regard to the payment of relief on pension sanctioned by Government from time to time will, mutatis mutandis, apply to the dearness relief now sanctioned.

This Government resolution of Maharashtra Government is available at the website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201609071641106605. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

NARAYAN Digitally signed by Narayan Bhaskar
Ringane
DN : c=IN, o = Government Of
Maharashtra, ou = Deputy Secretary,
BHASKAR postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=54324e56f45e28f7831a
436ed16f6ba60127e341b1d86d7995a
RINGANE bbb40c8e85a9c, cn=Narayan Bhaskar
Ringane
Date : 2016.09.07 16:50:26+05'30'

N.B.Ringne
Deputy Secretary
to Government of Maharashtra

PR :- (7) NB 2011 P 130 (8) NB 2012 P 48 (9) NB 2013 P 08 (10) NB 2013 P 91 (11)
NB 2013 P 141 (12) NB 2013 P 250 (13) NB 2014 P 112 (14) NB 2015 P 56 (15) NB 2016
P 85 (16) NB 2016 P 87 (17) NB 2016 P 143

***** AF : P 135 *****

The crucial expression in the GR dated 1 December 1994, upon which both the sides have placed emphasis reads thus :“.....and those who are in service on the date of issue of this Government Resolution and those who fulfill all the three following conditions their services should be treated as regularized from the date of this Government Resolution”.

In relation to the aforesaid GR dated 1 December 1994, the learned counsel have suggested two constructions.

(See Para 25 & 26 of the High Court Judgment dated 28th April 2016 on page 127 of 2016 NUTA Bulletin)

be worked out as per law after requisite compliances by 31.12.2013 and shall be paid to the respective employees within next 6 months thereafter." (2) "The monthly pension due to them from 1.1.2014 shall be released regularly along with others." (3) "Any default or delay in payment after stipulated period shall attract interest as per prevailing policy of the State Government." मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशातील काही वाक्ये मी वर उद्धृत केलेली आहेत. त्यातील एकाही वाक्याचा अर्थ गेल्या ३ वर्षांत या संचालनालयामध्ये कोणालाही कळलेला नाही, हे एक आश्चर्य असले तरी ती एक सत्यघटना आहे. मा. उच्च न्यायालयाच्या या आदेशा विरुद्ध शासन सर्वोच्च न्यायालयात गेले. तेथे विशेष अनुमती याचिका फेटाळण्यात आली व पुनर्विलोकन याचिका सुद्धा फेटाळण्यात आली. “सहा आठवड्यात त्या आदेशाची अंमलबजावणी करा” असे मा. सर्वोच्च न्यायालयाने आदेश दिलेले.

१२. एखाद्या वाक्याचा अर्थ समजला नाही हे आपण समजू शकतो. मात्र एखाद्या वाक्याचा नेमका उलटा अर्थ लावण्याचा प्रकार हा अनर्थकारक असतो. याचिकाकर्त्या महाविद्यालयातील “सर्व सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांना २१.११.२०११ या तारखेपासून निवृत्तीवेतन व्यवस्था लागू करण्यात यावी” या उच्च न्यायालयाच्या आदेशातील वाक्याचा जर कोणी “२१.११.२०११ नंतर सेवानिवृत्त झालेल्या सर्व सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांना निवृत्तीवेतन व्यवस्था लागू करण्यात यावी” असा अर्थ लावत असेल तर त्याला आपण काय म्हणणार? न्यायालयाचा हा अवमान आहे यापेक्षा जास्त आपण काय म्हणू शकतो? त्याप्रमाणे मा. नागपूर खंडपीठासमोर सन २०१४ ची अवमान याचिका क्रमांक १०२ या शिक्षकांना दाखल करावी लागली. अवमान याचिकेची नोटीस मिळाल्याबरोबर १७ जानेवारी २०१५ या तारखेचा एक शासननिर्णय काढून दिनांक २० जानेवारी २०१५ रोजी मा. खंडपीठासमोर तो सादर करण्यात आला. “मा.न्यायालयाच्या निर्णयाची आम्ही अंमलबजावणी करणारा शासननिर्णय काढला आहे” असे न्यायालयात सांगितले. मा. खंडपीठाने तो शासननिर्णय रिकॉर्डवर घेतला व अवमान याचिका स्वाभाविकपणे निकाली काढली.

१३. अवमान याचिका निकाली निघाल्याबरोबर पुन्हा या संचालकांनी व सहाय्यक संचालकांनी आपले खाण्याचे दात बाहेर काढले व “सर्व सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांना २१.११.२०११ या तारखेपासून निवृत्तीवेतन व्यवस्था लागू करण्यात यावी” या उच्च न्यायालयाच्या आदेशातील वाक्याचा “२१.११.२०११ नंतर सेवानिवृत्त झालेल्या सर्व सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांना निवृत्तीवेतन व्यवस्था लागू करण्यात यावी” असाच अर्थ सांगायला पुन्हा सुरुवात केली. तशी काही परिपत्रके सुद्धा काढली. पुन्हा अवमान याचिका दाखल करण्याशिवाय या शिक्षकांपुढे दुसरा कोणताही पर्याय शिल्लक उरलेला नव्हता. अशा अवमान याचिकेची नोटीस मिळाल्यावर ११.४.२०१६ रोजी पुन्हा दुरुस्तीचा दुसरा शासननिर्णय काढण्यात आला. मात्र चुकीचा अर्थ पक्का धरून ठेवण्याचे काम सुरूच राहिले. २१.११.२०११ पूर्वीच्या सेवानिवृत्तांनाही न्यायालयीन आदेशाप्रमाणे निवृत्तीवेतन व्यवस्था लागू आहे हे या संचालकांना कळत नव्हते अशातला भाग नाही. पण नंतरच्या लोकांनाच लागू आहे, असा नारा त्यांनी जोरात सुरू ठेवला.

पूर्वीच्या लोकांनी आपल्याभोवती ‘चकरा’ माराव्या, ‘पूजाअर्चा’ करावी मग नंतर “पूर्वीच्या लोकांनाही न्यायालयीन निर्णयाप्रमाणे आपल्याला ही व्यवस्था लागू करावीच लागेल” असे आपण मंत्रिमंडळाला सांगू व पूर्वीच्या लोकांनासुद्धा यथावकाश कृपा प्रसादित करू अशी त्यांची भूमिका.

मंदिराच्या भोवती आपण भक्तिभावनेने फेऱ्या मारतो तशाच भक्तिभावाने संचालक व सहाय्यक संचालक यांच्याभोवती फेऱ्या मारायच्या, तेथे पूजाअर्चा करायची व त्यानंतर मग कृपाप्रसाद घेऊन धन्य होण्याच्या मार्गाने जाण्यास ह्या सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी ठाम नकार दिला व पुन्हा अवमान याचिकेच्याच मार्गाचा वापर करण्याचा निर्णय त्यांनी घेतला. हा निर्णय गुरूकुंज मोझरी येथे झालेल्या ज्या सभेमध्ये झाला त्या सभेला मी स्वतः निमंत्रणावरून उपस्थित होतो. ज्यांच्या कुटुंबातील कर्त्या पुरुषांनी इहलोकीचा प्रवास संपविला आहे व मा. उच्च व सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाप्रमाणे ज्यांना कुटुंबनिवृत्ती वेतन मिळण्याचे आदेशित झालेले आहे, त्या भगिनी “आता आणखी न्यायालयात जाण्याची आमच्यात ताकद राहिली नाही” असे सांगत असतांना जी आपबिती कथन करीत होत्या, ती मन हेलावून टाकणारी होती. दिवंगत तृतीय व चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना उच्च व सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाने मिळणारे लाभ देतांनासुद्धा अनेक अवमान याचिका दाखल करण्याच्या आवर्तनातून जावे लागत असल्यामुळे त्यांना काय हालअपेष्टांना तोंड द्यावे लागत आहे हे ऐकून घेण्याइतक्यासुद्धा व्यथा निवारणाच्या यंत्रणा शासनस्तरावर शिल्लक राहिलेल्या नसतील व दुसऱ्या बाजूला अधिकाऱ्यांना मात्र चरण्यासाठीचे राखीव कुरण म्हणून या संधीचा वापर करू दिला जात असेल तर ते एक फार मोठे क्रौर्यपूर्ण शासकीय वर्तन होय असेच म्हणावे लागेल. कमीजास्त ताकदीचा विचार नंतर करू पण एकमेकांना बरोबर घेऊन सर्वजण सोबतच व न्यायालयाच्याच मार्गाने जाऊ असा त्या सभेतील कर्त्या कार्यकर्त्यांनी विचार व्यक्त केला व तसाच निर्णय त्या सभेत झाला.

१४. या सभेत निर्णय झाल्याप्रमाणे अनेक अवमान याचिका दाखल करण्यात आल्या होत्या. नागपूर खंडपीठासमोर दाखल झालेल्या सन २०१६ ची अवमान याचिका क्रमांक ५५, ६० व १७९ या त्यातील तीन प्रमुख व सुरुवातीच्या अवमान याचिका होत. या याचिका नागपूर खंडपीठासमोर दिनांक ५ जुलै २०१६ रोजी सुनावणीसाठी आल्या. “न्यायालयाने दिलेला निर्णय हा अधिकाऱ्यांना नीट वाचता आला नाही व त्यामुळे दोन चुकीचे जी. आर. निघाले. ते आता आम्ही चार आठवड्यात दुरुस्त करतो” अशी कबुली सरकारी वकिलांना खुद्द मा. उच्च न्यायालयासमोर दिनांक ५ जुलै २०१६ रोजी द्यावी लागली व त्या बाबीची नोंद मा.खंडपीठाच्या त्यादिवशीच्या आदेशपत्रात (Order) नमूद आहे. अशी कबुली देतांना सकाळच्या सत्रामध्ये मा. उच्च न्यायालयाला ही बाब तहकूब करून दुपारच्या सत्रामध्ये ठेवावी लागली. मधल्या काळामध्ये “सचिवांशी बोलून आपण आता हे निवेदन करीत आहोत” असे सरकारी वकिलांनी दुपारच्या सत्रात खंडपीठाला सांगितले, असेही त्या आदेशपत्रात नमूद आहे. मा. खंडपीठाच्या त्यादिवशीच्या आदेशपत्रातील दुसरा व तिसरा परिच्छेद शब्दशः पुढीलप्रमाणे:-

"(2) Contempt Petition No.55 of 2016, Contempt Petition No.60 of 2016 and Contempt Petition No.179 of

The first interpretation, as advocated by Mr. Kumbhakoni emphasises upon the expression ‘from the date of this government resolution’ to suggest that the date of regularisation would be 1 December 1994 uniformly. As per this interpretation, the services rendered by the employees covered under the GR prior to 1 December 1994 cannot be treated as ‘regular service’ for any purposes whatsoever.

(See Para 25 of the High Court Judgment dated 28th April 2016 on page 127 of 2016 NUTA Bulletin)

The second interpretation as advocated by the respondent – employees emphasises upon the expression **‘their services should be treated as regularised’** in the very same GR to suggest that the services rendered by the employees covered under the GR prior to 1 December 1994 stand regularised from the date of the government resolution. This means that the services of such employees prior to 1 December 1994 should be treated as ‘regular service’ for all purposes,

(See Para 25 of the High Court Judgment dated 28th April 2016 on page 127 of 2016 NUTA Bulletin)

2016 were heard in first half and kept in the second half to enable the learned Government Pleader to make a statement about the time within which the amendment to Government Resolution dated 17-01-2015 and a later Government Resolution dated 11-04-2016 shall be made so as to bring it in conformity with the directions contained in judgment dated 10-06-2013 in Writ Petition No.5771 of 2011.

(3) The learned Government Pleader, upon instructions, from the Additional Chief Secretary, Medical Education and Drugs Department, State of Maharashtra, states that the portion which restricts the benefit of judgment only to those who have been working on 21-11-2011 is being removed from both these Government Resolutions and the necessary correction shall be issued within a period of four weeks from today."

१५. "शासनाच्या वतीने सचिवांशी चर्चा करून २१.११.२०११ पूर्वीच्या सेवानिवृत्ताना वगळण्याची तरतूद वगळून दोनही शासननिर्णयामध्ये दुरुस्ती करून आम्ही ४ आठवड्यात शासननिर्णय काढतो" असे खुद्द सरकारी वकिलांनी दिनांक ५ जुलै २०१६ रोजी न्यायालयात सांगितल्यामुळे संचालक व सहाय्यक संचालक यांच्या पूजाअर्चेची व आरती ओवाळून घेण्याची संधी पूर्णपणे हुकलेली होती. या परिस्थितीतसुद्धा आपल्याला पुन्हा पूजाअर्चेची संधी कशी उपलब्ध होईल याबाबतच्या विचारात ते इतके मग्न झाले की, २ ऑगस्ट २०१६ च्या मा. खंडपीठापुढे असलेल्या अशाच प्रकारच्या अवमान याचिकेच्या पुढील सुनावणीस उपस्थित राहण्याचा सुद्धा त्यांना विसर पडला व त्यामुळे २ ऑगस्ट २०१६ रोजी न्यायालयाने पुढीलप्रमाणे आदेश पारित केले :- "Nobody for the respondents though they are served. Issue bailable warrant in the sum Rs.10,000/- (Rupees Ten Thousand Only) each, returnable on 16.8.2016."

१६. दिनांक २ ऑगस्ट २०१६ च्या मा. उच्च न्यायालयाच्या "Issue bailable warrant" च्या आदेशामुळे आयुर्वेद संचालनालयात व सचिवालयात खूप मोठी धावपळ सुरू झाली. असे दिसून येते की, विभागाच्या सचिवांनी स्वतः लक्ष घालून याबाबतचा बिनदोष प्रस्ताव तयार केला व तो मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेसाठी ठेवण्यात आला. याबाबत मंत्रिमंडळाने अतिशय योग्य असे निर्णय घेतले. न्यायालयातून ज्यांना निर्णय मिळालेला आहे, त्यांना न्यायालयाने दिलेल्या तारखेपासून व जे लोक न्यायालयात गेलेले नाही त्यांना शासननिर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिवसापासून निवृत्तीवेतन व्यवस्था लागू करण्याचा निर्णय मंत्रिमंडळाने घेतला. १० ऑगस्ट २०१६ रोजी मंत्रिमंडळाने हा निर्णय घेतला असे दिसून येते. त्याच दिवशी हे कार्यवृत्त कायम करण्यात आले. खुद्द राज्याच्या मुख्यमंत्र्यांनी हा निर्णय जाहीर करण्याचा आदेश CMO ला दिला. त्याच दिवशी सायंकाळी ७.३९ ला CMO च्या फेसबुकवर हा निर्णय इंग्रजी व मराठी या दोनही भाषातून प्रसृत करण्यात आला.

१७. आता मंत्रिमंडळाने घेतलेल्या निर्णयाप्रमाणे शासननिर्णय निर्गमित करण्याची जबाबदारी ही अधिकाऱ्यांची होती. त्याप्रमाणे शासननिर्णयाचा मसुदा अगोदरच तयार ठेवण्यात आला होता म्हणा किंवा मंत्रिमंडळाचा निर्णय झाल्यावर शासननिर्णय तयार झाला म्हणा. पण १० ऑगस्ट २०१६ ही तारीख टाकून शासननिर्णय निर्गमित झाला. त्या शासननिर्णयासह संचालकांनी नागपूर खंडपीठापुढे ११ ऑगस्ट २०१६ रोजी शपथपत्र दाखल केले. पण या शासननिर्णयामध्ये सुद्धा संचालक व सहसंचालक यांनी २१.११.२०११ पूर्वीच्या लोकांना वगळण्याची तरतूद कायमच ठेवली.

निवृत्ती वेतन अदा करण्यासाठी जे शासन निर्णय लागू पडतात त्यानुसार निवृत्ती वेतन निश्चिती २१.११.२०११ नंतर सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत लागू होईल अशा प्रकारची स्पष्ट नकारार्थी तरतूद १० ऑगस्ट २०१६ च्या शासननिर्णयाच्या प्रपत्र 'अ' च्या परिच्छेद (viii) मध्ये दिलेली असून ही तरतूद म्हणजे चूक झाल्याचे मान्य करून ती दुरुस्त करण्यासाठी काढलेल्या शासननिर्णयात पुन्हा त्याच चुकीची पुनरावृत्ती करण्याचा हा प्रकार होता.

१८. जाणीवपूर्वक त्याच त्याच चुका पुन्हा पुन्हा करण्याचा हा प्रयास वरकरणी निर्बुद्धपणाचा वाटत असला तरी भविष्यकालीन 'पूजाअर्चा' व 'आरती' ओवाळून घेण्यासाठी करण्यात आलेला अत्यंत बुद्धिमत्तापूर्ण असा हा प्रयत्न होता. मा. खंडपीठासमोर हा प्रयत्न 'नागडा' झाल्यामुळे ही आमची "Typographical Error" झाली असे मा. खंडपीठासमोर या अधिकाऱ्यांना मान्य करावे लागले व ही चूक दुरुस्त करणारा आणखी एक शासननिर्णय (एका ओळीचा) दिनांक १६.८.२०१६ रोजी काढण्यात आला व तसे शपथपत्र (Error झाल्याचे व दुरुस्त केल्याचे) २०.८.२०१६ रोजी संचालकांनी मा. खंडपीठासमोर दाखल केले. आता त्या एका ओळीच्या शासननिर्णयामुळे "दिनांक २१.११.२०११ नंतर" हे शब्द १० ऑगस्ट २०१६ च्या निर्णयातून वगळण्यात आले आहेत.

१९. आता शासनाने सर्व निर्णय घेतले असल्याने मा. खंडपीठाने अवमान याचिका निकाली काढाव्या अशी विनंती करण्याचा सपाटा या अधिकाऱ्यांनी लावला आहे. असे करीत असतांना मा. नागपूर खंडपीठाचा दिनांक १० जून २०१३ चा मूळ आदेश काय आहे? व मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा आदेश काय आहे? हे पहायला ते तयार नाहीत.

२०. राज्यशासनाने काढलेल्या १० ऑगस्ट २०१६ च्या शासननिर्णयाच्या परिच्छेद २ मध्ये स्पष्टपणे पुढीलप्रमाणे उल्लेख आहे:-

"मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे विशेष अनुमती याचिका ११८७८/२०१६ दाखल केली होती. सदर प्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दि.१२.०४.२०१६ रोजी निर्णय देऊन याचिका खारीज करून याचिकादारांना सेवानिवृत्ती व उपदान योजना ६ आठवड्यात लागू करावी असा निर्णय दिला होता. सदर कालावधी दि.२४.०५.२०१६ रोजी संपुष्टात आला आहे."

योजना लागू करण्यासाठी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेली ६ आठवड्याची मुदत संपून गेलेली आहे, याची जाणीव असतांना त्यानंतर पुन्हा पुन्हा नागपूर

Therefore, at least the plain reading of the GR, does not fully support the construction suggested by Mr. Kumbhakoni. Rather, the expression makes use of the past tense i.e. **‘regularised’**, lending support to the construction that the past services were also intended to be regularised. Similarly, the use of the expression **‘should be treated as’** once again lends support to the construction that the past services were intended to be treated as regularised.

See Para 27 of the High Court Judgment dated 28th April 2016 on page 128 of 2016 NUTA Bulletin

खंडपीठासमोर काही महिन्यांने मुदत वाढवून देण्याची विनंती करणे हे अशोभनीय आहे असे या अधिकाऱ्यांना वाटत नाही हे निश्चितच शोभनीय नाही. १० जून २०१३ चा मा. उच्च न्यायालयाचा निर्णय समाजकार्य महाविद्यालये व आयुर्वेद महाविद्यालये यांच्यासाठी देण्यात आलेला एकत्रित निर्णय असतांना समाजकार्य महाविद्यालयामध्ये प्रत्यक्ष निवृत्तीवेतन सुरू होऊन अनेक महिने झाले असतांना आपला मात्र अजून काहीच उजेड पडत नाही ही बाब या अधिकाऱ्यांसाठी अशोभनीयच नव्हे तर लज्जास्पद सुद्धा आहे.

२१. मा. उच्च व सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या मुदतबंद आदेशाची अंमलबजावणी करण्याचे वेळापत्रक, इतक्या अवमान याचिका दाखल होऊनसुद्धा, खंडपीठासमोर सादर करायला हे अधिकारी तयार नाहीत. या उलट आयुर्वेद संचालकांनी २० ऑगस्ट २०१६ रोजी दाखल केलेल्या शपथपत्रान्वये मा. खंडपीठाला "I say that as the Government's role in sanctioning the full Pensionary benefits is over after the Government has already issued the GR of 10-8-2016 and the correction on 16-8-2016, only the ground work for disbursement is required, hence the Contempt may please be disposed off." अशी विनंती केली आहे. त्यात पुढे असेही नमूद केलेले आहे की "The operational part of practically sanctioning, individual pension orders is an activity primarily by the respective Colleges and respective Asstt Directors." एकूण काय तर न्यायालयाच्या निर्णयाची अंमलबजावणी प्रत्यक्षात झाली नसली तरी कसेही करून ही अवमान याचिका निकाली निघावी असा अधिकाऱ्यांचा प्रयत्न आहे.

२२. अवमान याचिका दाखल करणारे शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे म्हणणे असे आहे की, १० जून २०१३ रोजी मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या एकाही आदेशाची आजपावेतो शासनाने अंमलबजावणी केलेली नाही. ते आदेश पुढीलप्रमाणे आहेत :-

(1) "Payments towards gratuity and of monthly pension as per these directions should be worked out as per law after requisite compliances by 31.12.2013 and shall be paid

to the respective employees within next 6 months thereafter."

(2) "The monthly pension due to them from 1.1.2014 shall be released regularly along with others."

(3) "Any default or delay in payment after stipulated period shall attract interest as per prevailing policy of the State Government."

(४) राज्यशासनाची सन २०१६ ची ११८७८ क्रमांकाची विशेष अनुमती याचिका १२ एप्रिल २०१६ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने फेटाळून लावली व सेवानिवृत्ती व उपदान योजना ६ आठवड्यात लागू करावी असा निर्णय दिला. ही मुदत संपून गेली तरी त्या आदेशाची अंमलबजावणी अजूनही झालेली नाही. यामुळे मा. सर्वोच्च न्यायालयाचाही अवमान होतो हे या अधिकाऱ्यांच्या लक्षात आलेले दिसत नाही.

(3)

२३. महाराष्ट्र राज्याच्या उच्च शिक्षण संचालकांच्या बाबतीत तर बोलायलाच नको ! लिहिता येणे व वाचता येणे ही वेगळी गोष्ट आहे, पण त्यांना धड ऐकतासुद्धा येत नाही अशी परिस्थिती आहे. सन २०१३ मध्ये महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या नेतृत्वाखाली जे परीक्षेच्या कामाशी असहकार आंदोलन झाले त्या आंदोलन काळातील जवळ जवळ ७०-७२ दिवसांचे वेतन अदा न करण्याचा त्यावेळच्या शिक्षणमंत्र्यांनी घेतलेला निर्णय संपूर्णपणे वेकायदेशीरपणाचा असून कोणत्याही नियमाचा किंवा परिणियमाचा कवडीभर आधार नसतांना शिक्षकांविषयीच्या द्वेषपूर्ण भावनेतून त्यांनी तो त्यावेळी घेतला होता. विद्यमान शिक्षणमंत्री हे शासकीय औपचारिक कार्यक्रमांमधून जाहीरपणे त्यावेळच्या शिक्षणमंत्र्यांचा हा निर्णय फालतूपणाचा निर्णय होता, त्यावेळच्या शिक्षणमंत्र्यांनी हे चिर्टींग केलेले आहे असे सांगतात. या औपचारिक शासकीय कार्यक्रमांमध्ये सुरुवातीला उच्च शिक्षण संचालक हे प्रास्ताविक करतात. ते त्या कार्यक्रमाला अधिकृतपणे शेवटपर्यंत उपस्थित असतात. पण त्यांना शिक्षणमंत्र्यांनी काय सांगितले हे ऐकायलाच येत नाही. याबाबतचे तपशील सविस्तरपणे नमूद करणे आवश्यक आहे.

मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी याचिका क्र. १३२६/२०१२ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार शिक्षक व शिक्षक संघटना यांच्या मागण्या/समस्या/तक्रारीवर निर्णय घेण्यासाठी राज्यस्तरावर विशेष समिती गठीत करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय

क्रमांक : न्यायाप्र २०१३/(२१३/१३)/विशि-१
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ : तारीख : १० मार्च, २०१६

संदर्भ :- १. शासन निर्णय क्रमांक : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र : न्यायाप्र २०१३/(२१३/१३)/विशि-१, दि. २५ जुलै, २०१३

प्रस्तावना

दि. १९ सप्टेंबर, १९९१ ते दिनांक ३ एप्रिल, २००० या कालावधीतील विंगर नेट/सेट अध्यापकांच्या सेवा नियुक्तीच्या दिनांकापासून प्राप्त धरून त्यांना अनुषंगिक लाभ मंजूर करणे तसच सहाय्य वेतन आयोगानुसार अनुज्ञेय असलेली केंद्र शासनाच्या हिश्याची रक्कम एक रकमी अदा करणे, या प्रमुख मागण्यांसाठी शिक्षक संघटनेने परीक्षेच्या कामकाजावर बहिष्कार घातलेला होता. सदर बहिष्काराच्या विरोधात मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे याचिका क्रमांक १३२६/२०१२ दाखल करण्यात आली होती. सदर याचिकेच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक १० मे, २०१३ रोजी अंतिम निर्णय दिला असून सदर आदेशातील परिच्छेद क्रमांक २४ मध्ये शिक्षक व शिक्षक संघटना यांच्या मागण्यांच्या अनुषंगाने शासन स्तरावर तक्रार निवारण करणारी यंत्रणा असणे आवश्यक आहे. अशा प्रकारची यंत्रणा शासन स्तरावर नसल्यामुळे शिक्षकांच्या तक्रारी अथवा वाद निर्माण होत आहेत. परिणामी शिक्षकांच्या कामकाजावरील बहिष्कार/संप घडत आहेत. त्यामुळे शिक्षक व शिक्षक संघटना यांच्या मागण्या/समस्या/तक्रारी इत्यादींचे निवारण करण्यासाठी दि. ३१ जुलै, २०१३ पर्यंत राज्यस्तरावर तक्रार निवारण समिती गठीत करण्यात यावी व या समितीच्या माध्यमातून शिक्षक व शिक्षक संघटनेच्या मागण्या/समस्या/तक्रारी इत्यादींचा सखोल विचार करून त्यावर अंतिम निर्णय घ्यावा, असे आदेश दिले होते. सदर आदेशास अनुसरून दिनांक २५ जुलै, २०१३ च्या शासन निर्णयान्वये समिती गठीत करण्यात आली होती.

सदरहू समितीची पुनर्रचना करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

२. त्यानुसार आता खालीलप्रमाणे समितीची पुनर्रचना करण्यात येत आहे. शिक्षक व शिक्षक संघटना यांच्या मागण्या/समस्या/तक्रारी इत्यादींचे निवारण करण्यासाठी व या संबंधाने उच्च शिक्षणातील सर्व घटकांबाबत सर्वसमावेशक निर्णय घेण्यासाठी राज्यस्तरावर खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.

१. मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) - अध्यक्ष
२. मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) - उपाध्यक्ष
३. प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण) - सदस्य
४. अ. मु. स. (सेवा/सा. प्र. वि.) - सदस्य
५. प्रधान सचिव (वित्त) - सदस्य
६. प्रधान सचिव (विधी व न्याय) - सदस्य
७. उपसचिव (वि. शि.), उच्च व तंत्र शिक्षण - सदस्य सचिव
८. संबंधित विद्यापीठाचे कुलगुरु - सदस्य
९. संचालक, उच्च शिक्षण, म. रा., पुणे - सदस्य

३. उपरोक्त नमूद बाबीव्यतिरिक्त दि. ०४ फेब्रुवारी, २०१३ ते दि. १० मे, २०१३ या कालावधीत परीक्षेच्या कामकाजावरील बहिष्कारात सहभागी झालेल्या शिक्षकांचे दि. ०४ फेब्रुवारी, २०१३ ते दि. १० मे, २०१३ या कालावधीचे वेतन बंद करण्याबाबत घेतलेल्या आदेशाच्या अनुषंगाने शिक्षक संघटना व शिक्षक संघटनांची भूमिका ऐकून घेऊन निर्णय घ्यावा.

४. सदर समितीच्या निर्णयावर प्रशासकीय विभागाचा निर्णय अंतिम राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३१०१६२५०९७०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/-

(सिद्धार्थ खरात) उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

***** AF : P 109 *****

२४. प्रस्तावित महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमाच्या विधेयकाच्या मसुद्याबाबत शिक्षण क्षेत्रातील शिक्षणतज्ज्ञ व इतर घटकांशी चर्चा करून त्यांची मते जाणून घेण्यासाठी व त्यांचेकडून प्राप्त झालेली मते विचारात घेऊन आवश्यकतेनुसार, मसुद्यामध्ये अंतर्भाव करण्यासाठी मा. मंत्री (उ. व तं. शि.) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २३ सप्टेंबर, २०१५ च्या शासननिर्णयान्वये एक समिती स्थापन करण्यात आली असून या समितीने सर्वच विद्यापीठांच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी बैठका घेऊन हे कार्य पार पाडले. मा. उच्च शिक्षणमंत्री श्री. विनोद तावडे यांचे अध्यक्षतेखाली गठीत समितीने प्रत्येक दिवशी निरनिराळ्या दोन-तीन विद्यापीठांच्या मुख्यालयाी विशेष विमानाने या बैठकी पार पाडल्या. संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठाच्या दृक्श्राव्य सभागृहात ही बैठक पार पडली. त्या बैठकीत ठरलेल्या कार्यक्रमाप्रमाणे प्रास्ताविक उच्च शिक्षण संचालकांनी केले व ते इतर सभांप्रमाणेच या सभेला शेवटपर्यंत व्यासपीठावर उपस्थित होते.

२५. या औपचारिक शासकीय बैठकीला उच्च शिक्षण मंत्र्याशिवाय काही मंत्री, सत्ताधारी पक्षाचे काही विधानमंडळ सदस्य, काही कुलगुरू, संचालकांच्या कार्यालयातील संबंधित सहसंचालक, समितीचे सदस्य व अनेक संस्थांचे व संघटनांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. यावेळी जाहीरपणे केलेल्या भाषणात मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी सन २०१३ मध्ये तत्कालीन शासनाने ७०-७२ दिवसांचा शिक्षकांचा जो पगार रोखून ठेवला तो फालतूपणाचा निर्णय होता, एवढेच सांगितले नाही तर पुढे जाऊन असेही सांगितले की, शेवटी परीक्षेचे काम त्या शिक्षकांनीच केले ना? तरी त्यांचा पगार देणार नाही हे चिटींग असल्याचे त्यांनी जाहीर केले. शब्दशः पुढील शब्दात :-

“त्याचबरोबर No work No pay वगैरे हे असले फालतू निर्णय जे आहेत ना, म्हणजे हे कसे रड्याचा डाव. म्हणजे त्यावेळी

अशासकीय अनुदानित शारीरिक शिक्षण महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना दि. ०१ जानेवारी, २००६ ते ३१ मार्च, २०११ या कालावधीतील सहाव्या वेतन आयोगानुसार सुधारित वेतनश्रेणीतील वेतनाच्या फरकाची रक्कम अदा करण्याबाबत शासन निर्णय

महाराष्ट्र शासन : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : न्यायाप्र २०१५/प्र. क्र. १७८/१५/विशि-१ : हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय विस्तार भवन मुंबई - ४०० ०३२ : तारीख : ११ मार्च, २०१६

संदर्भ : (१) शासन निर्णय क्रमांक : शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्र. वेपूर-१००९/प्र. क्र. २२९/०९/क्रीयूसे-२, दि. २४ नोव्हेंबर, २०११ (२) शासन निर्णय क्रमांक : शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्र. वेपूर-१००९/प्र. क्र. ४३९/१०/क्रीयूसे-२, दि. ०३ जानेवारी, २०१२ (३) शासन निर्णय क्रमांक : शासनाचा समक्रमांकाचा दि. ११.०९.२०१५ चा शासन निर्णय

प्रस्तावना

राज्यातील ८ अशासकीय अनुदानित शारीरिक शिक्षण महाविद्यालयातील शिक्षक कर्मचाऱ्यांना संदर्भाधीन क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये दि. ०१.०१.२००६ पासून सहाव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशी लागू केलेल्या आहेत. तसेच अशासकीय अनुदानित शारीरिक शिक्षण महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना संदर्भाधीन क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये दिनांक ०१.०१.२००६ पासून सहाव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशी लागू करण्यात आलेल्या आहेत.

२. वरील महाविद्यालयांतील काही याचिकाकर्त्यांनी अनुदानित अशासकीय शिक्षण महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना दिनांक ०१.०१.२००६ ते दि. ३१.०३.२०११ या कालावधीतील सहाव्या वेतन आयोगानुसार सुधारित वेतनश्रेणीतील वेतनाच्या फरकाची रक्कम मिळण्याबाबत मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद येथे याचिका क्र. ११९/२०१३ दाखल केली होती. याचिका क्र. ११९/२०१३ मध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दि. २८.०२.२०१४ रोजी खालीलप्रमाणे आदेश दिलेले आहेत. :- "The respondent - State is directed to pay the difference in salary/pay and allowances to the petitioners in view of applicability of Sixth Pay Commission for a period from 1st January, 2006 to 31st March, 2011 and similarly placed like that of the petitioners, within a period of one year from the date of this judgment."

३. विधी व न्याय विभागाच्या दि. ०२ एप्रिल, २०१४ च्या परिपत्रकातील सूचना विचारात घेऊन मा. उच्च न्यायालयाच्या दि. २८ फेब्रुवारी, २०१४ च्या आदेशाची अंमलबजावणी करणे आवश्यक असल्याने याचिका क्र. ११९/२०१३ मधील याचिकाकर्त्यांना सहाव्या वेतन आयोगानुसार सुधारित वेतनश्रेणीतील वेतनाच्या फरकाची रक्कम अदा करण्यास संदर्भाधीन क्र. ३ येथील शासन निर्णयान्वये मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात येणाऱ्या विशेष अनुमती याचिकेतील निर्णयास अधीन राहून मान्यता देण्यात आलेली आहे.

४. याचिका क्र. ११९/२०१३ मध्ये मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद यांनी दिलेल्या दि. २८.०२.२०१४ च्या निर्णयाविरुद्ध शासनाने दाखल केलेली विशेष अनुमती याचिका मा. सर्वोच्च न्यायालयाने फेटाळलेली आहे. त्यामुळे मा. उच्च न्यायालयाच्या वरील दि. २८.०२.२०१४ च्या आदेशाप्रमाणे याचिकाकर्त्यांव्यतिरिक्त अशासकीय अनुदानित शारीरिक शिक्षण महाविद्यालयातील इतरही शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना दि. ०१.०१.२००६ ते ३१.०३.२०११ या कालावधीतील सहाव्या वेतन आयोगानुसार सुधारित वेतनश्रेणीतील वेतनाच्या फरकाची रक्कम मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

याचिका क्र. ११९/२०१३ मध्ये मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद यांनी दि. २८.०२.२०१४ रोजी दिलेल्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यासाठी याचिका क्र. ११९/२०१३ मधील याचिकाकर्त्यांव्यतिरिक्त राज्यातील अशासकीय अनुदानित शारीरिक शिक्षण महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना दि. ०१.०१.२००६ ते दि. ३१.०३.२०११ या कालावधीतील सहाव्या वेतन आयोगानुसार सुधारित वेतनश्रेणीतील वेतनाच्या फरकाची रक्कम अदा करण्यास खालील अटीच्या अधीन राहून शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

(I) सदर याचिकाकर्त्या कर्मचाऱ्यांचे सेवाविषयक तपशील तपासून, सदर कर्मचारी या योजनेचा लाभ घेण्यास पात्र आहेत किंवा कसे याबाबतची खातरजमा करण्याची जबाबदारी संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची राहिल. तसेच सदर तपशिलाच्या पडताळणीअंती पात्र ठरणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना देय ठरणाऱ्या रकमेची परिगणना करून त्यानुसार देय ठरणारी अचूक रक्कम आहरित करण्याची जबाबदारी संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची राहिल.

(II) सदर अशासकीय अनुदानित शारीरिक शिक्षण महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांना सहावा वेतन आयोग लागू करण्याबाबत यापूर्वी निर्गमित करण्यात आलेल्या दि. २४.११.२०११ व दि. ०३.०१.२०१२ च्या शासन निर्णयातील तरतुदींचे काटेकोरपणे पालन करून त्यानुसार पात्र ठरणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी देय ठरणारी रक्कम आहरित करण्यात यावी.

३. प्रस्तुत प्रकरणी शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे पालन करून त्यानुसार दि. ०१.०१.२०१६ ते दि. ३१.०३.२०११ या कालावधीसाठी देय ठरणारी रक्कम अदा करण्यात यावी.

४. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ६३/२०१६/सेवा-९, दि. ०४.०३.२०१६ अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३१६११३८२८९१०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही /-
(सिद्धार्थ खरात)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

तुम्ही मला त्रास दिला आता मी तुम्हाला त्रास देतो आणि त्यामुळे नंतर तुम्ही प्राध्यापकांकडून काम करून घेतलचं ना? रिझल्ट नंतर लावलेचं ना? पेपर तपासून घेतलेच की नाही? पण त्या दिवसांचा पगार देणार नाही वगैरे ही कुठली चिटींग आहे?"

२६. मा. विद्यमान उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी आपल्या भाषणामध्ये स्पष्टपणे व जाहीरपणे अशा बहिष्काराबद्दल प्राध्यापक संघटना जबाबदार नाही. त्यांच्या मागण्या वेळेवर न ऐकणारे हे सुद्धा तितकेच जबाबदार आहेत हा विचार मांडला. त्यांच्याच शब्दात शब्दशः पुढीलप्रमाणे :-

“हे खरं आहे की, याला केवळ प्राध्यापक संघटना जबाबदार नाही आहे. प्राध्यापकांच्या मागण्या वेळेवर न ऐकणारं सरकार हे सुद्धा तितकेच जबाबदार, आम्ही त्याला आहोतच.”

मा. विद्यमान उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी हे जे मत व्यक्त केले तसेच मत मा. उच्च न्यायालयाने आपल्या दिनांक १० मे २०१३ च्या निर्णयात शासनाने निर्णय

घेण्यात केलेल्या दिरंगाईबद्दल व्यक्त केलेले आहे. या संघटनेच्या अनेक मागण्या अनेक दिवसांपासून पडून आहेत. त्या सर्व पूर्णत्वाने मान्य करणे एखाद्यावेळी शासनाला शक्य नसेलही पण जे काही निर्णय घ्यायचे ते घेऊन त्याबाबतचे शासननिर्णय निर्गमित करण्यास शासनाला कोणीही मनाई केलेली नव्हती. शासननिर्णयाने संघटनेचे समाधान झाले नसते तर त्यांना कायदेशीर उपाययोजनांचा मार्ग मोकळा राहिला असता पण कोणताच शासननिर्णय न निघाल्याने संघटनेला परीक्षा असहकाराचे आंदोलन करण्यास बाध्य करण्यात आले, हे संघटनेचे म्हणणे मा. उच्च न्यायालयाच्या १० मे २०१३ च्या निर्णयाच्या परिच्छेद २३ मध्ये पुढील शब्दात नमुद आहे. :-

“(23) We are constrained to make these observations because the teachers of respondent No.2-Association were of the view that they are entitled to certain demands and even if the State Government and the Universities were not inclined to accept all the demands in their entirety, **nothing**

महाराष्ट्र राज्याच्या उच्च शिक्षणाचे जागतिकीकरण करण्यासाठी सल्लागार समिती गठीत करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : उशिप-२०१५/(७९९/१५)/विशि-३ :

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२ : तारीख : ०४ मार्च, २०१६

प्रस्तावना

महाराष्ट्र राज्याच्या उच्च शिक्षणाचे जागतिकीकरण करण्यासाठी व याबाबतच्या कार्यवाहीची दिशा ठरविण्यासाठी दि. २८ ऑगस्ट, २०१५ रोजी गोलमेज परिषद आयोजित करण्यात आली होती. अकृषी विद्यापीठमार्फत राज्याच्या विविध भागांमध्ये उच्च शिक्षणाचा प्रसार होत आहे. उच्च शिक्षणासाठी अग्रगण्य स्थानावर असलेल्या महाराष्ट्रातील उच्च शिक्षणाचा गुणवत्तापूर्ण विकास करताना जागतिक पातळीवरील उपलब्ध असणारे गुणवत्तापूर्ण शिक्षण महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांना प्राप्त होण्याची आवश्यकता निर्माण झाली आहे. जागतिक पातळीवर सर्वाधिक तरुण मनुष्यबळ असणारा व जागतिक मनुष्यबळाच्या मागणीस सकारात्मक प्रतिसाद देऊ शकणारी शक्ती म्हणून भारताकडे पाहिले जात आहे. तसेच ही क्षमता असणारे राज्य म्हणून महाराष्ट्राकडेदेखील पाहिले जाते. महाराष्ट्रातील अकृषी विद्यापीठे व त्याअंतर्गत असणाऱ्या महाविद्यालयांकडून जागतिक पातळीवरील गुणवत्तापूर्ण शिक्षणाची उपलब्धी करून देण्यासाठी व मार्गदर्शन करण्यासाठी महाराष्ट्रातील उच्च शिक्षणाचे जागतिकीकरण करण्यासाठी एक कार्यबल गट आणि कार्यबल गटास मार्गदर्शन करण्यासाठी सल्लागार समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

त्यानुसार, राज्यातील उच्च शिक्षणाच्या जागतिकीकरणाची उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी राज्यस्तरावर खालीलप्रमाणे सल्लागार समिती गठित करण्यात येत आहे.

- अ. क्र. मान्यवरांचे नाव (सदस्य)
१. श्री. विनोद तावडे, मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण (अध्यक्ष)
२. डॉ. आर. ए. माशेलकर (उपाध्यक्ष)
३. मा. डॉ. संजय चहांदे, उच्च व तंत्र शिक्षण (सदस्य)
४. डॉ. अनिल काकोडकर (सदस्य)
५. डॉ. जे. बी. जोशी (सदस्य)
६. श्री. मोहनदास पै (सदस्य)
७. श्री. अजित रांगणेकर (सदस्य)
८. श्री. नवशाद फोर्ब्स (सदस्य)
९. श्रीमती सॅन्झा श्रॉफ (सदस्य)
१०. श्री. संदीप वासलेकर (सदस्य)
११. राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (सदस्य

सचिव)

२. राज्यातील उच्च शिक्षणाच्या जागतिकीकरणाची उद्दिष्टे खालीलप्रमाणे आहेत :-

१. उच्च शिक्षणाच्या जागतिकीकरणाचे केंद्रीय धोरण राज्यातील विद्यापीठांच्या माध्यमातून राज्यात बनविणे.
२. राज्याच्या विकास प्रक्रियेमध्ये विविध विद्यापीठांतील संशोधनास सहभागी करून घेणे व विद्यापीठांतील संशोधन विकास प्रक्रियेस सुसंगत बनविणे.
३. स्थानिक संदर्भांमध्ये जागतिक दर्जाचे संशोधन करण्यासाठी विद्यापीठांना प्रोत्साहित करणे.
४. राज्यातील विद्यापीठांना उच्च शिक्षणाचा दर्जा वाढविणारी गुणवत्तापूर्ण सुविधा केंद्रे बनविणे.

५. जागतिक पातळीवरील नामवंत विद्यापीठांशी राज्यातील परस्पर संबंध निर्माण करणे.

६. जागतिक विद्यापीठांशी परस्पर सहकार्याने उच्च शिक्षणाचे नॉलेज प्लॅटफॉर्म निर्माण करणे.

७. संशोधन आणि प्रायोगिक शिक्षणाच्या माध्यमातून औद्योगिक संस्थांशी संबंध बळकट करणे.

८. जागतिक तज्ज्ञांना राज्यातील विद्यापीठांमध्ये संशोधन आणि शिकविण्यासाठी आकर्षित करणे.

९. कौशल्य आणि रोजगार यासंदर्भात आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठांच्या माध्यमातून राज्यातील विद्यापीठे सक्रिय करणे.

३. उपरोक्त उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी कार्यक्षम खालीलप्रमाणे राहिल.

१. सल्लागार समितीची दर तीन महिन्यांनी एकदा बैठक होणे आवश्यक राहिल.

२. सल्लागार समितीने या विषयाबाबत राज्याचा दृष्टिक्षेप निश्चित करावा व सर्व विद्यापीठांतील उच्च शिक्षणाची गुणवत्ता विकसित करण्यासाठीच्या नियोजनाला जागतिक संवादाच्या माध्यमातून तज्ज्ञ मार्गदर्शक पुरविण्यात यावेत.

३. सल्लागार समितीने प्रत्येक विद्यापीठाला नियमित आणि इतर नाविन्यपूर्ण मार्गाने आवश्यक अर्थसहाय्य निर्माण करण्यासाठी मार्गदर्शन करावे.

४. सल्लागार समितीने विद्यापीठांना उच्च शिक्षणाचा दर्जा सुधारण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय संस्थांसोबत सहकार्य प्रस्थापित करण्यासाठी साहाय्य पुरवावे.

५. सल्लागार समितीने नियामक बदलाच्या आवश्यकतेनुसार विद्यापीठांना मार्गदर्शन करावे.

६. सल्लागार समितीने विद्यापीठांतील संशोधन विकासास प्रोत्साहन द्यावे, तसेच सदर संशोधन राष्ट्रीय स्तरावर पोहोचविण्यासाठी टास्कफोर्सना मार्गदर्शन करावे.

७. सल्लागार समितीने मा. अध्यक्षीय पूर्वसमितीने उच्च शिक्षणाची गुणवत्ता विकसित करण्यासाठी टास्कफोर्सना इतर अन्य बाबींविषयी मार्गदर्शन करावे.

४. राज्यस्तरीय सल्लागार समितीमधील अशासकीय सदस्यांचे मानधन व इतर भत्ते इ. राज्य प्रकल्प संचालनालय, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान यांच्यामार्फत अदा करण्यात यावेत.

५. राज्यस्तरीय सल्लागार समिती बैठकीचे आयोजन राज्य प्रकल्प संचालनालय, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान यांचेमार्फत करण्यात यावे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१६०३०४१२४१४३१७०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही /-

(सिद्धार्थ खरात)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

prevented the State Government from coming out with their decision and issuing a G.R. If such decision had been taken earlier and if respondent No.2-Association or teachers were not satisfied with the decision, they would have taken necessary legal proceedings for enforcement of their alleged rights. It appears that decision was not taken by the Government and, according to respondent No.2-Association, therefore, they were compelled to take recourse to non co-operation to the examination related work."

२७. आपल्याच विद्यार्थ्यांच्या परीक्षांवर बहिष्कार टाकणे हा शिक्षकांसाठी अत्यंत वेदनादायक असा भाग असतो. शासन वेळेवर चर्चा करित नाही. वेळेवर प्रश्न सोडवित नाही. त्यामुळे तो दुर्दैवी प्रसंग ओढवतो हा विचार सुद्धा विद्यमान शिक्षणमंत्र्यांनी परखड शब्दात मांडला. तो पुढील शब्दात :-

“या विषयाची माझी भूमिका स्पष्ट आहे. परीक्षांवर बहिष्कार हे महाराष्ट्रात बंदच झालं पाहिजे. प्राध्यापकांच्या मागण्या सरकारने वेळेत ऐकल्या पाहिजेत, त्या वेळेत सोडवल्या पाहिजेत.”

परीक्षा बहिष्कार हा महाराष्ट्रात होता कामा नये असे ज्यांना वाटते त्यांच्यासाठी मा. उच्च न्यायालयाने मार्ग सुचविणारा आदेश दिला आहे. शासनाने निर्णय घेण्यास विलंब लावण्याची जी काय कारणे असतील, ती असतील. शिक्षकांनी असहकार करण्याचे जे काही समर्थन असेल ते असेल, पण शिक्षक आणि शासन यांच्या या संघर्षामध्ये विद्यार्थ्यांनाच त्रास होणार. यापुढे असे होऊ नये म्हणून व्यथा निवारक यंत्रणा स्थापन करण्यात यावी, असे मा. न्यायालयाने आदेशित केले. अशी यंत्रणा ३१ जुलै २०१३ च्या अगोदर स्थापीत झाली पाहिजे असे मुदतीचे बंधनसुद्धा मा. खंडपीठाने १० मे २०१३ च्या या निर्णयात घालून दिले. ते पुढील शब्दात :-

“(24) Whatever may be the reason for delay in taking the decision or justification or otherwise for not extending the cooperation to the examination related work, it is the students who are bound to suffer on account of such non co-operation between the teachers and the authorities. We are, therefore, of the view that State Government should set up a Grievances Redressal Mechanism before which the teachers or their Association can raise their grievances or demands and after considering the recommendations of such body, the State Government or the University may take necessary decisions. It is on account of absence of such mechanism to get the disputes and grievances resolved and redressed that the present unfortunate agitation started. The Grievances Redressal Body should be set up by 31 July 2013.”

व्यथा निर्मितीचे उगमस्थान असलेल्या शासनापेक्षा ही यंत्रणा वेगळी व त्रयस्थ असावी हे साधे मूलतत्त्व आहे. पण अशी यंत्रणा महाराष्ट्रात स्थापीत झाली नाही ही वस्तुस्थिती आहे. मंत्रिमंडळाच्या निर्णयातून उद्भवलेल्या व्यथा दूर करण्याची कामगिरी सचिवांच्या समितीकडे सोपविणे ही उपरोक्त न्यायनिर्णयाची चेष्टा करणेच होय.

२८. अमरावती येथे विद्यापीठातील औपचारिक शासकीय कार्यक्रमात शिक्षणमंत्र्यांनी काढले तशाच प्रकारचे उद्गार प्रत्येक विद्यापीठामध्ये झालेल्या बैठकीमध्ये त्यांनी काढले. त्यांचे उपरोक्त भाषण ध्वनिमुद्रित झालेली श्राव्य व दृक्श्राव्य प्रत संघटनेच्या कार्यालयात उपलब्ध आहे. मा. उच्च शिक्षण संचालकांना ही प्रत सहसंचालकांच्या किंवा विद्यापीठाच्या कार्यालयातूनही मिळू शकेल. वर अवतरणात दिलेला प्रत्येक शब्द मी स्वतः ऐकून व पाहूनच वर नमूद केलेला आहे. उच्च शिक्षण संचालक स्वतः उपरोक्त कार्यक्रमात शेवटपर्यंत उपस्थित होते. पण त्यांना मा. शिक्षणमंत्र्यांनी वापरलेली उपरोक्त वाक्ये ऐकूच आली नाहीत असे दिसून येते. उच्च शिक्षण संचालक एक जबाबदार अधिकारी या नात्याने या औपचारिक शासकीय सभामध्ये मा. उच्च शिक्षण मंत्री यांच्यासोबत असतात हे त्यांनी लक्षात ठेवले पाहिजे व मा. मंत्री हे विभागाचे प्रमुख आहेत हेही त्यांनी लक्षात ठेवले पाहिजे, त्याप्रमाणे कारवाई केली पाहिजे. शिवाय ही बाब अशी आहे की, जेथे वित्त विभागाची किंवा मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेची आवश्यकता नाही. त्या शिक्षकांच्या विधिमय वित्तलब्धीमधून वेकायदेशीरपणे ही रक्कम सहसंचालकांनी रोखून ठेवलेली आहे व ती तेथे त्यांच्याच जवळ आहे. विभागाच्या प्रमुख मंत्र्यांनी शासकीय औपचारिक सभेत दिलेला शब्द संचालक

अंमलात आणत नसतील तर त्यांना ऐकूच येत नाही यापेक्षा वेगळे कोणतेही कारण असू शकत नाही.

२९. विद्यमान उच्च शिक्षण संचालक हे काही वशिल्याने त्यांच्या पदावर आलेले नाहीत. मी असे ऐकले आहे की, ते लोकसेवा आयोगाकडून निवड होऊन या पदावर आलेले आहेत. अशा उच्च पदावर आयोगाकडून निवड झाल्यानंतर पद धारण करणाऱ्या व्यक्तीजवळ स्वतःचे स्वतंत्र मत मांडण्याचे धोरण नसणे व धैर्य नसणे हे तर योग्य नव्हेच, पण आपल्या विभागाच्या प्रमुख मंत्र्यांनी वेकायदेशीर कपातीच्या विरोधात जाहीरपणे मांडलेल्या धोरणात्मक विचारांची अंमलबजावणी करण्याच्या धैर्याचा अभाव संचालनालयाची प्रतिष्ठा वाढविणारा नाही हे त्यांच्या जितक्या लवकर लक्षात येईल तेवढे बरे. शासनाला मान्य होईल किंवा होणार नाही लोकशाही व्यवस्थेमध्ये मोक्याच्या जागावर असलेल्या प्रत्येक अधिकाऱ्याने व पदाधिकाऱ्याने आपले मत निर्भीडपणे मांडले पाहिजे. याबाबत एक उदाहरण मी नमूद करू इच्छितो. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या सन २०१० च्या रेग्युलेशनप्रमाणे पीएच. डी किंवा एम. फील साठी प्रोत्साहनात्मक वेतनवाढी विहित केलेल्या आहेत. पश्चिम बंगाल सरकार त्याबाबत निर्णय घ्यायलाच तयार नव्हते. तेव्हा तेथील विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांनी कलकत्ता उच्च न्यायालयामध्ये सन २०१६ ची याचिका क्रमांक 5685 (W) दाखल केली. त्या राज्याचा वित्त विभाग अशा वेतनवाढीला प्रतिकूल होता. त्यामुळे राज्यशासन काहीच निर्णय घेत नव्हते. तिथल्या उच्च शिक्षण विभागाने मात्र ठाम भूमिका घेतली होती की, या शिक्षकांना या वेतनवाढी दिल्या पाहिजेत. मा. कलकत्ता उच्च न्यायालयाने दिनांक २ ऑगस्ट २०१६ रोजी या प्रकरणांमध्ये शिक्षकांच्या बाजूने निर्णय दिला. त्यामध्ये तिथल्या उच्च शिक्षण विभागाची वेगळी भूमिका व हा सारा घटनाक्रम नमूद आहे. तो शब्दशः पुढील शब्दात :-

"The regulations of UGC of which implementation is sought in the present proceedings are of 2010. Admittedly long period of time has elapsed for the State to react. In such circumstances any prayer for adjournment or grant of time to the State to consider the issue would not be the interest of justice. The Higher Education Department is of the view the petitioners are entitled to reliefs sought for. In such circumstances W.P.No. 5685(W) of 2016 is allowed. The authorities will grant the incentives to the petitioners as extended to them under UGC Regulation 2000 and UGC Regulation 2010."

३०. पश्चिम बंगालमधील शिक्षकांवर जशी पाळी आली तशीच असहकाराच्या काळातील ७०-७२ दिवसांचे वेतन वेकायदेशीर कापण्याच्या तत्कालीन शासनाच्या निर्णयाच्या विरोधात न्यायालयात जाण्याची पाळी महाराष्ट्रातील प्राध्यापकांवरही आली. संघटना व अनेक शिक्षकांनी याबाबतीत याचिका दाखल केल्या आहेत. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने यासंदर्भात मा. मुंबई उच्च न्यायालयात १२ जुलै २०१३ रोजी दाखल केलेल्या सन २०१३ च्या याचिका क्रमांक १९१३ मध्ये दिनांक २० नोव्हेंबर २०१३ रोजी मा. खंडपीठाने "Affidavit-in-reply to be filed by the Respondents within two weeks." असे आदेश पारित केलेत. पण शासनाने आपले उत्तर दाखल केले नाही. त्या शासनाने नाही, ना या शासनाने नाही. पश्चिम बंगाल प्रमाणे येथेही या याचिकेचा निकाल लागेल त्यावेळी २ आठवड्यात नव्हे तर दोन वर्षात सुद्धा उत्तर दाखल झाले नाही. ही बाब सुद्धा विचारात घेतली जाईल. विद्यमान शिक्षणमंत्र्यांनी औपचारिक शासकीय सभामधून विचारपूर्वक जाहीरपणे व्यक्त केलेले मतसुद्धा (ध्वनिमुद्रित प्रतीवरून मुद्रित) विचारात घेतले जाईल. उच्च शिक्षण संचालक हे उच्च पद धारण करणाऱ्या उच्च विद्याविभूषित व्यक्तीचे यासंदर्भात काय मत आहे? याची ज्यावेळी चर्चा होईल त्यावेळी त्यांना “काहीच मत नाही” असे सांगण्याची पाळी येऊ नये याची काळजी उच्च शिक्षण संचालक नक्कीच घेतील. उच्च शिक्षण संचालकांचे मत शासन मान्य करील किंवा करणार नाही. तो प्रश्न वेगळा. त्यांनी आपले काही मत कळविले आहे काय? कळविले असल्यास ते उच्च शिक्षणमंत्र्यांच्या मताशी सहमत आहेत किंवा कसे? हे जाणून घेण्याचा शिक्षकांना अधिकार आहे. मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांच्या जाहीर मताभिव्यक्तीनंतर उच्च शिक्षण संचालकांना एक दोन वाक्ये जरी लिहिता आलीत तरी महाराष्ट्रातील शिक्षकांना आनंद वाटेल.

३१. काही बाबी विद्यमान शिक्षणमंत्री मा. श्री. विनोद तावडे यांच्यासुद्धा लक्षात आणून देणे मला आवश्यक वाटते. मंत्री, राज्यमंत्री हे शासनाचे प्रतिनिधित्व करित असतात व त्यांनी दिलेला शब्द हा शासनाचा शब्द समजला जातो. महाराष्ट्राच्या सार्वजनिक जीवनामध्ये चुकून दिलेला शब्द आपण चुकून शब्द

दिलेला आहे हे लक्षात येऊन सुद्धा दिलेल्या शब्दांचे विचारपूर्वक व शब्दशः पालन करणाऱ्या मंत्र्यांची परंपरा संपुष्टात येऊन विचारपूर्वक दिलेला शब्द चुकूनसुद्धा पालन करण्याची चूक न करणारी परंपरा केव्हा सुरू झाली हे आपल्या लक्षात सुद्धा आले नाही. माझे उपरोक्त विधान उदाहरणासह स्पष्ट करणे मला आवश्यक वाटते.

३२. मंगळवार, दिनांक १४ सप्टेंबर १९८२ रोजीच्या विधानपरिषदेच्या तारांकित प्रश्नोत्तराच्या यादीमध्ये सर्वश्री बी. टी. देशमुख, सदानंद वर्दे, ग. प्र. प्रधान यांचा “महाराष्ट्र प्राध्यापक संघाच्या मागणीवरील शासनाचा निर्णय” या विषयावरील तारांकित प्रश्न क्रमांक १४१०० हा पहिल्याच क्रमांकावर समाविष्ट होता. या तारांकित प्रश्नाचा प्रश्न भाग एक पुढीलप्रमाणे होता :-

“१४१००. सर्वश्री बी. टी. देशमुख (विदर्भ पदवीधर), सदानंद वर्दे (बृहन्मुंबई पदवीधर), ग. प्र. प्रधान (महाराष्ट्र पदवीधर) : सन्माननीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय : (१) महाराष्ट्र प्राध्यापक संघाने (MFUCTO) केलेल्या मागण्याबाबत शासनाचे धोरण कळविणारे पत्र शासनाकडून संघटनेच्या अध्यक्षांना किंवा सचिवांना एप्रिल १९८२ मध्ये पाठविण्यात

आले होते, हे खरे आहे काय;” (महाराष्ट्र विधानपरिषद कार्यवाही : अधिकृत प्रतिवेदन : खंड ६५, क्रमांक ७, पृष्ठ १)

या प्रश्न भाग एक ला शासनातर्फे “होय” असे एका शब्दात उत्तर देण्यात आले होते. “(२) असल्यास, या संघटनेच्या प्रमुख मागण्या काय आहेत व त्यावर शासनाने निर्णय घेतला आहे काय; (३) निर्णय घेतला असल्यास त्याची थोडक्यात स्थिती काय आहे;” या प्रश्न भाग दोन व तीन ला एकत्रितरीत्या “(२) व (३) संघटनेच्या प्रमुख मागण्या व त्यात शासनाची प्रचलित विचारसरणी, करण्यात आलेली कार्यवाही, खालील विवरणपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे आहे.” असे उत्तर देण्यात आले होते.

३३. दिवसाच्या कामकाजाच्या इतर कागदपत्रांसोबत तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी ही सदस्यांच्या खणामध्ये सभागृह सुरू होण्यापूर्वी साधारणपणे एक तास अगोदर टाकली जाते. सभागृह सुरू होण्यापूर्वी आम्ही सभागृहामध्ये ही कागदपत्रे वाचत बसलो असतांना विधानभवननातील शिपायाने, मा. शिक्षण राज्यमंत्री श्री. विलासराव देशमुख यांच्या कार्यालयातून आपणास बोलाविल्याचा निरोप आला आहे, असे सांगितले. दोन मिनिटांच्या अंतरावर असलेल्या त्यांच्या विधानभवननातील

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY : CIVIL APPELLATE JURISDICTION WRIT PETITION NO. 9962 OF 2010

The Director of Technical Education. ...Petitioner vs. 1.Kum.Nanda C.Chavan & Ors..Respondents

AND WRIT PETITION NO.680 OF 2011 The Director, Vocational Education & Training...Petitioner vs.1.Smt.Shama Manohar Gawade & Ors...Respondents AND WRIT PETITION NO.2215 OF 2011 The State of Maharashtra through the Labour Commissioner(MS)...Petitioner vs. 1.Smt.Rajashree Ganesh Pawar & Ors...Respondents AND WRIT PETITION NO.2257 OF 2011 The State of Maharashtra through the Addl.Chief Secretary, Home Dept....Petitioner vs. 1.Shri.Dattatraya Khobrajirao Bhalshankar & Ors...Respondents AND WRIT PETITION NO.2439 OF 2011 The State of Maharashtra Principal Secretary, PWD....Petitioner vs. Prathamesh Baburao Puneekar...Respondent AND WRIT PETITION NO.2446 OF 2011 The State of Maharashtra Principal Secretary, PWD....Petitioner vs. Anil Baji Sawant...Respondent AND WRIT PETITION NO.2438 OF 2011 The State of Maharashtra Principal Secretary, PWD....Petitioner vs. Ashok Babi Kadam...Respondent AND WRIT PETITION NO.2445 OF 2011 The Director of Health Services...Petitioner vs.1.Smt.Priti Pradeep Pusalkar & Ors. ...Respondents

Mr.N.V.Gangal @ Mr.Ashok Gade, Mr.U.P.Panday, for Petitioner in WP 9962/10 & WP 680/11. Mr.A.B.Vagyani, AGP for Petitioner in WP 2438/11, WP 2215/11, WP 2257/11, WP 2439/11, WP 2245/11, WP 2446/11 & for Respondent no.4 in WP 9962/10 & for Respondent no.7 in WP 680/11.Mr.P.K.Dhakephalkar, Sr.Advocate i/b. Mr.N.V.Bandiwadekar, for Respondent nos.1 to 3 in WP9962/10 and for Respondent nos.1 to 6 in WP 680/11 and for Respondent nos.1 to 7 in WP 2215/11 & for Respondent Nos.1 to 6 in WP 2257/11 & for Respondent nos.1 to 3 in WP 2445/11. Mr.P.M.Patil, for Respondent in WP nos.2438/11,2439/11 & 2446/11.

**CORAM : D.K.DESHMUKH & R.Y.GANOO, JJ.
DATED : 6th FEBRUARY, 2012.**

P.C. :- 1. Heard finally by consent of parties. By these petitions, the petitioners in Writ petition nos.9962/10, 680/11 & 2445/11 challenge order dated 28.7.2010 and the petitioner in Writ petition no. 2215/11 challenges order dated 9.8.2010 and the petitioner in Writ petition no.2257/11 challenges order dated 21.1.2010 and the petitioners in Writ Petition nos.2439/11, 2446/11 & 2438/11 **challenges order dated 8.6.2010 passed by the Maharashtra Administrative Tribunal (MAT) directing the petitioners to place the cases of respondents for grant of benefit under Assured Career Progression Scheme initiated by GR dated 20.7.2001 and to grant benefits under that scheme to them**, if they are found entitled for the same. Perusal of the order of the MAT shows that it has relied on its own order in Original Application No.467 of 2007, Dr. (Mrs)Pushpalata Pandurang Sonawale Vs. The State of Maharashtra & Ors., dated 29.8.2008. **Against that order of the M.A.T., a writ petition was filed in this Court being Writ Petition No.4455/2009 and that writ petition was rejected by the High Court. That order was accepted by the State Government inasmuch as the State Government did not go to the Supreme Court against that order.** The M.A.T., therefore, followed its own order in Pushpalata's case. The learned Counsel appearing for petitioners submits that for the purpose of benefit of G.R. dated 20.7.2001 only regular service can be taken into consideration and not the service which is rendered by the person before his regularisation in service. Perusal of order of the M.A.T. in the case “Dr(Mrs) Pushpalata Pandurang Sonawale Vs. The State of Maharashtra & Ors.” shows that **that aspect of the matter has been considered by the M.A.T. and it has been held that as the services of the persons are regularised from the date of appointment except for the purpose of promotion, the services can be taken into consideration, and that order was confirmed by this Court.** In our opinion, therefore, no fault can be found with the M.A.T. following its own order in identical cases where the order has

been confirmed by the High Court. The learned Counsel appearing for petitioners relied on the judgment of the Supreme Court in “Bhakra Beas Management Board Vs. Krishan Kumar Vij & Anr., AIR 2010 Supreme Court 3342” and submitted that in view of this judgment now the Supreme Court has held that the services rendered after regularisation can only be taken into consideration. Perusal of the judgment of the Supreme Court in “Bhakra Beas Management Board Vs. Krishan Kumar Vij & Anr.” case shows that in so far as promotion under the assured career progression scheme is concerned, the Supreme Court has considered two question viz. (i) whether the candidates have requisite qualification and (ii) whether those who are not directly appointed but have come to the post by promotion can claim that benefit in terms of Office Order issued by the Punjab Government. In our opinion, it cannot be said that the Supreme Court in that judgment has decided question which falls for consideration in this case. **In our opinion, as in the identical case the M.A.T had taken a view and as that view was not interfered with by the High Court and the State Government had accepted that view by not challenging it further, the M.A.T. was perfectly justified in following that order.** In this view of the matter, therefore, this Court cannot interfere. In the result, therefore, the petitions fail and are dismissed. Rule discharged. No order as to costs.

At the request of Mr.Gangal, the learned Counsel appearing for petitioners in WP 9962/10 & WP 680/11 and Mr.A.B.Vagyani, AGP for Petitioners in WP 2438/11, WP 2215/11, WP 2257/11, WP 2439/11, WP 2245/11, WP 2446/11, it is directed that further proceedings in contempt petition that may be pending before the M.A.T. be not taken for a period of four weeks from today.

(D.K.DESHMUKH, J.)

(R.Y.GANOO, J.)

कार्यालयामध्ये मी गेलो असता, “या! बसा!” झाल्यावर विलासरावांनीच सुरुवात केली. “अहो बी. टी. ! आज तुमचा पहिलाच प्रश्न आहे. एकाच प्रश्नात निरनिराळ्या ११ मागण्या आहेत. काही एखादी महत्त्वाची मागणी असली तर सांगा म्हणजे त्याबाबत विचार करता येईल.” “निवृत्ती वेतन व्यवस्था लागू करण्याविषयीची मागणी ही महत्त्वाची मागणी आहे.” असे मी त्यांना म्हणालो. त्यावर ते ताबडतोबच म्हणाले, “आता पुरवणी मागणीमध्ये त्याची तरतूद आपण केलेलीच आहे, तेव्हा ऑक्टोबरपासून ही योजना लागू करता येईल.”

३४. सन १९८२ च्या दुसऱ्या अधिवेशनातील “पूरक मागण्यांचे विवरणपत्र” गेल्याच आठवड्यामध्ये सभागृहास सादर करण्यात आले होते. ते मी माझ्या मॅजिस्टिक आमदार निवासातील निवासस्थानी काळजीपूर्वक वाचलेले होते व त्यामध्ये निवृत्ती वेतन योजनेसाठी तरतूद नाही असे माझे वाचन होते. पण ज्याअर्थी १०-१५ मिनिटांनी सभागृहात उत्तर देणारे राज्यमंत्री स्वतःच निवृत्ती वेतनविषयक तरतूद पुरवणी मागणी मध्ये आहे असे म्हणतात, त्याअर्थी आपले काहीतरी वाचण्यात/पाहण्यात चुकले असेल असे मला वाटले व त्यावर मी पुढे काही बोललो नाही. सभागृहामध्ये मी परत आलो. माझ्या जागेवर बसलो व ही सर्व माहिती मी श्री.सदानंद वर्दे यांना दिली. निवृत्तीवेतनाबाबत मा. राज्यमंत्री अनुकूल आहेत हेही मी वर्दे सरांना सांगितले. सभागृहाची बैठक सुरू झाली. तारांकित प्रश्नोत्तरे सुरू झाली. हा तारांकित प्रश्न पहिल्याच क्रमांकावर असल्यामुळे आम्ही उपप्रश्न सुरू केले. उपप्रश्न विचारतांना आता निवृत्ती वेतनाविषयीची मागणी ही मान्य झाल्यासारखीच आहे, अशी आमची भावना होती, त्यामुळे आम्ही इतर मागण्यांच्या विषयी काही आश्वासने पदरी पडतात काय? या दृष्टीने उपप्रश्नांना सुरुवात केली.

३५. एकामागून एक पहिल्या सात उपप्रश्नामध्ये एक उपप्रश्न श्री. सदानंद वर्दे यांनी विचारला व सहा उपप्रश्न मी विचारले. या साऱ्या गडबडीत आम्ही निवृत्ती वेतन योजना सोडून इतर प्रश्नांबाबत काही आश्वासने मिळतात काय? यासाठी प्रयत्न करीत होतो. विलासराव पक्का विचार करूनच सभागृहात आले होते. ती एक मागणी मान्य करायचे त्यांनी ठरविले होते. त्यामुळे बाकी आमच्या हाती काही लागणार नाही याची ते काळजी घेत होते. एकामागून एक उपप्रश्नांचा हा धडाका इतका होता की, सत्ताधारी पक्षाच्या एका सदस्याने “किती वेळा प्रश्न विचारता?” असा चर्चेमध्ये हस्तक्षेप केला. त्यावेळी त्याला जे उत्तर द्यायचे ते आम्ही दिले. उपप्रश्न विचारण्याच्याच प्रश्नावरून झालेल्या या गडबडीत निवृत्ती वेतन योजनेचा प्रश्न विचारण्याचे राहून जाईल की काय? असे वाटल्यामुळे ताबडतोबच श्री. सदानंद वर्दे यांनी तो प्रश्न विचारला व राज्यमंत्री श्री. विलासराव देशमुख यांनी त्याला अनुकूल उत्तर दिले. “किती वेळा प्रश्न विचारता?” या सत्ताधारी पक्षाच्या एका सदस्याने केलेल्या हस्तक्षेपानंतर झालेली ही चर्चा शब्दशः पुढीलप्रमाणे :-

“श्री. बी. टी. देशमुख : मी किती वेळा प्रश्न विचारतो याबद्दल माननीय सदस्यांनी मला सांगणे योग्य नाही. तो सभापतींचा अधिकार आहे.

श्री. दि. कि. देशमुख : अध्यक्ष महाराज, या ठिकाणी आम्ही कितीही वेळा

**HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY
CIVIL APPELLATE JURISDICTION.
WRIT PETITION NO. 4455 OF 2009**

**The State of Maharashtra and others. ..Petitioners.
VERSUS**

Dr. Pushpalata P. Sonawale...Respondent.

Mr. V. Masurkar, GP a/w Mrs. M. P. Thakar for the Petitioner
– State.Mr. N. V. Bandiwadekar for the respondents.

**Coram : S. B. Mhase & R. M. Savant, JJ.
Date : July 22, 2009.**

P. C. : 1. Heard. In the facts of this case wherein the Maharashtra Administrative Tribunal has observed that the Petitioners would be entitled to be considered for the benefit of the career assured programme for the reasons mentioned in the impugned order, as well as considering the directions issued by the Tribunal we do not find this a fit case for interference in our writ jurisdiction under Article 226 of the Constitution of India. Petition is accordingly rejected.

(R.M.SAVANT, J.)

(S.B.MHASE, J.)

प्रश्न विचारले तरी माननीय मंत्री महोदय त्यास उत्तर देण्यास समर्थ आहेत;

श्री. सदानंद वर्दे : विभागाच्या वतीने प्राध्यापक संघटनेच्या अध्यक्षाना जे पत्र पाठविण्यात आलेले आहे, जे उत्तर देण्यात आलेले आहे त्या उत्तराचे समर्थन करणे हे बरोबर आहे काय? त्यानंतर माझा दुसरा प्रश्न असा आहे की, निवृत्ती वेतन व उपदान योजना ही तत्त्वतः मान्य करण्यात आलेली आहे तेव्हा ही योजना साधारणपणे केव्हापासून लागू करण्यात येणार आहे?

श्री. विलासराव देशमुख : या योजनेच्या बाबतीत पुरवणी बजेटमध्ये प्रोव्हीजन करण्यात आली असून दिनांक १ ऑक्टोबर १९८२ पासून ती योजना लागू करण्याचे ठरविले आहे.” (महाराष्ट्र विधानपरिषद कार्यवाही : अधिकृत प्रतिवेदन : खंड ६५, क्रमांक ७, पृष्ठ ५ व ६)

३६. निवृत्ती वेतन व्यवस्था १ ऑक्टोबर १९८२ पासून लागू करण्याचे ठरविले आहे असे स्पष्टपणे सकारात्मक उत्तर मा. राज्यमंत्र्यांनी दिले होते. मात्र याबाबत पुरवणी मागणीतील तरतूदीविषयीचे त्यांचे विधान बिनचूक आहे किंवा नाही? याविषयी माझ्या मनामध्ये शंका होती. सभागृहातील कामकाज आटोपल्यावर मी माझ्या निवासस्थानी परत आलो व पूरक मागण्या समाविष्ट असलेले ते जाडजूड पुस्तक पुन्हा काळजीपूर्वक पाहिले. त्यामध्ये निवृत्ती वेतन विषयक तरतूद करणारी मागणी समाविष्ट नव्हती. विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या संदर्भात पुरवणी मागणीच्या पुस्तकामध्ये एकच मागणी समाविष्ट होती व ती रजा प्रवास सवलत या विषयीची होती.

३७. स्वाभाविकपणे पुरवणी मागणीच्या पुस्तकामध्ये तरतूदच नाही तर मग आता राज्यमंत्र्यांच्या या आश्वासनाचे काय होणार? अशी भावना माझ्या मनामध्ये आली. दुसऱ्या दिवशी पुरवणी मागणीचे ते पुस्तक सोबत घेऊन अर्धा पाऊण तास अगोदर मी श्री. विलासराव देशमुख यांच्या विधानभवनातील दालनामध्ये त्यांची भेट घेतली व पुरवणी मागणीमध्ये रजा प्रवास सवलती विषयीची तरतूद करण्यात आलेली आहे. निवृत्ती वेतन विषयक तरतूद त्यामध्ये कोठेच नाही. ही गोष्ट त्यांच्या लक्षात आणून दिली. त्यावर श्री. विलासराव देशमुख यांनी असे सांगितले की, “तरतूद रजा प्रवास सवलतीबाबत आहे, चुकून माझा असा समज झाला की, तरतूद निवृत्तीवेतनाविषयी आहे. काल प्रश्नोत्तराचा तास संपल्यावर अधिकाऱ्यांनी ती गोष्ट माझ्या लक्षात आणून दिली.” “त्यामुळे मग आता निवृत्ती वेतन व्यवस्थेचे काय होईल?” असे मी त्यांना विचारले असता त्यावर त्यांनी चटकन दिलेले उत्तर असे होते की, “राज्यमंत्री म्हणून मी आता शब्द दिलेला आहे, त्यामुळे १ ऑक्टोबर पासून ती योजना निश्चितपणे लागू होईल.” हे आश्वासन मिळण्यापूर्वी व ते मिळाल्यानंतर पाठपुरावा बराच करावा लागला. मात्र ती योजना १ ऑक्टोबर १९८२ पासून लागू करण्याचा चुकून देण्यात आलेला शब्द पाळण्यात आला.

३८. औपचारिक अशा शासकीय बैठकांमध्ये मंत्री या नात्याने मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी पुढीलप्रमाणे घोषणा करीत महाराष्ट्रभर दौरा केला :-

(१) “त्याचबरोबर No work No pay वगैरे हे असले फालतू निर्णय जे आहेत ना, म्हणजे हे कसे रड्याचा डाव. म्हणजे त्यावेळी तुम्ही मला त्रास दिला आता मी तुम्हाला त्रास देतो आणि त्यामुळे नंतर तुम्ही प्राध्यापकांकडून काम करून घेतलचं ना? रिझल्ट नंतर लावलेचं ना? पेपर तपासून घेतलेच की नाही? पण त्या दिवसांचा पगार देणार नाही वगैरे ही कुठली चिटींग आहे?”

(२) “हे खरं आहे की, याला केवळ प्राध्यापक संघटना जबाबदार नाही आहे. प्राध्यापकांच्या मागण्या वेळेवर न ऐकणारं सरकार हे सुद्धा नितिकेच जबाबदार, आम्ही त्याला आहोतच.”

(३) “या विषयाची माझी भूमिका स्पष्ट आहे. परीक्षांवर बहिष्कार हे महाराष्ट्रात बंदच झालं पाहिजे. प्राध्यापकांच्या मागण्या सरकारने वेळेत ऐकल्या पाहिजेत, त्या वेळेत सोडवल्या पाहिजेत.”

उपरोक्त घोषणांप्रमाणे प्रत्यक्षात कारवाई मात्र काहीच होत नाही व त्यामुळे शेकडो शिक्षकांवर न्यायालयाचा दरवाजा ठोठावण्याची वेळ येते. उच्च शिक्षण विभागातील सारेच अधिकारी न्यायालयामध्ये हेलपाटे घालत राहतात, हे कोणीच लक्षात घेऊ नये, हे काही गौरवास्पद नाही. कोणत्या पदावर आपण किती दिवस आहोत किंवा राहणार आहोत हे त्या पदावरील व्यक्तीला महत्त्वाचे वाटणे हे स्वाभाविक मानले तरी मंत्री म्हणून जाहीरपणे आपण जी धोरणात्मक निवेदने औपचारिक अशा शासकीय बैठकीमधून करतो व त्याप्रमाणे महिनोमहिने कृती मात्र काहीच करीत नाही, त्यामुळे मुख्यत्वे आपल्या खात्याच्या अधिकाऱ्यांमध्ये व एकूणच समाजामध्ये आपण चेष्टेचा विषय होण्याने, ना त्या खात्याची प्रतिष्ठा वाढते, ना आपल्या मंत्रिपदाची प्रतिष्ठा वाढते हेही लक्षात ठेवणे महत्त्वाचेच असते.

GOVERNMENT OF INDIA : MINISTRY OF FINANCE
Department of Expenditure/Vyaya Vibhag
 (Implementation Cell, 7th CPC)

Room No. 214, The Ashok New Delhi, the 29th July, 2016

OFFICE MEMORANDUM

Subject : Implementation of the recommendations of the 7th Central Pay Commission - fixation of pay and payment of arrears - instructions - regarding.

The undersigned is directed to refer to the Government of India, Ministry of Finance, Department of Expenditure's Resolution No. 1-2/2016-IC dated 25.07.2016, bringing out the decisions of the Government on the recommendations of the 7th Central Pay Commission as well as the consequent promulgation of the Central Civil Services (Revised Pay) Rules, 2016, notified vide G.S.R No. 721(E) dated 25th July, 2016 regarding fixation of pay in the revised pay structure effective from 01.01.2016 and to say the provisions governing such fixation of pay have been clearly enunciated in the said Rules.

2. Accordingly, in pursuance of the CCS (RP) Rules, 2016, appropriate necessary action to fix the pay of the employees covered thereunder in the revised pay structure needs to be carried out forthwith in accordance with the provisions contained therein. In order to facilitate a smooth and systematic fixation of pay, a proforma for the purpose (Statement of Fixation of Pay) is enclosed at **Annexure**. The statement of fixation of pay in revised pay structure as per CCS (RP) Rules, 2016 be prepared in triplicate and one copy thereof be placed in the Service Book of the employee concerned and another copy made available to the concerned accounting authorities [Chief Controller of Accounts/Controller of Accounts/Accounts Officer] for post-check.

3. The revised pay structure effective from 01.01.2016 includes the Dearness Allowance of 125% sanctioned from 01.01.2016 in the pre-revised pay structure. **Thus, Dearness Allowance in the revised pay structure shall be zero from 01.01.2016.** The rate and the date of effect of the first installment of Dearness Allowance in the revised pay structure shall be as per the orders to be issued in this behalf in future.

4. The decision on the revised rates and the date of effect of **all Allowances (other than Dearness Allowance)**, based on the recommendations of the 7th Central Pay Commission shall be notified subsequently and separately. Until then, all such Allowances shall continue to be reckoned and paid at the existing rates under the terms and conditions prevailing in the pre-revised pay structure as if the existing pay structure has not been revised under the CCS (RP) Rules, 2016 issued on 25.07.2016.

5. The contributions under the Central Government Employees Group Insurance Scheme (CGEGIS) shall continue to be applicable under the existing rates until further orders.

6. The existing system on interest free advances for medical treatment, Travelling Allowance for family of deceased, Travelling Allowance on tour or transfer and Leave Travel Concession shall continue as hitherto.

7. The arrears as accruing on account of revised pay consequent upon fixation of pay under CCS (RP) Rules,

2016 with effect **from 01.01.2016 shall be paid in cash in one installment along with the payment of salary for the month of August 2016**, after making necessary adjustment on account of GPF and NPS, as applicable, in view of the revised pay. DDOs/PAOs shall ensure that action is taken Simultaneously in regard to Government's contribution towards enhanced subscription.

8. With a view to expediting the authorization and disbursement of arrears, **it has been decided that the arrear claims may be paid without pre-check of the fixation of pay in the revised scales of pay.** However, the facilities to disburse arrears without pre-check of fixation of pay will not be available in respect of those Government servants who have relinquished service on account of dismissal, resignation, discharge, retirement etc. after the date of implementation of the Pay Commission's recommendations but before the preparation and drawal of the arrears claims, as well as in respect of those employees who had expired prior to exercising their option for the drawal of pay in the revised scales.

9. The requirement of pre-check of pay fixation having been dispensed with, it is not unlikely that the arrears due in some cases may be computed incorrectly leading to overpayments that might have to be recovered subsequently. Therefore, the Drawing & Disbursing Officers should make it clear to the employees under their administrative control. while disbursing the arrears; that the payments are being made subject to adjustment from amounts that may be due to them subsequently should any discrepancies be noticed later. For this purpose, an undertaking as prescribed as per a "Form of Option" under Rule 6(2) of the CCS(RP) Rules, 2016 shall be obtained in writing from every employee at the time of exercising option under Rule 6(1) thereof.

10. In authorizing the arrears, Income Tax as due may also be deducted and credited to Government in accordance with the instructions on the subject.

11. On receipt of the necessary options, action for drawal and disbursement of arrears should be completed immediately.

12. Hindi version will follow.

(R. K. Chaturvedi)

Joint Secretary to the Government of India

Distribution :

(1) All Ministries/Departments of the Government of India and others as per standard list.

(2) NIC with a request to upload a copy of the OM on the website of this Department.

(3) Office Order Folder/Guard File.

F. No 38/37/2016-P&PW(A) (i)

**GOVERNMENT OF INDIA : MINISTRY OF PERSONNEL,
PUBLIC GRIEVANCES & PENSIONS
DEPARTMENT OF PENSION & PENSIONERS' WELFARE**

Lok Nayak Bhawan, New Delhi-110003 : Dated the 4th August, 2016.

OFFICE MEMORANDUM

Sub : Implementation of Government's decision on the recommendation of the Seventh Central Pay Commission - Revision of provisions regulating pension/gratuity/commutation of pension/family pension/disability pension/ex-gratia lump-sum compensation, etc.

The undersigned is directed to state that in pursuance of Government's decision on the recommendation of the Seventh Central Pay Commission, the President is pleased to introduce the following modifications in the rules regulating pension, Retirement/Death/Service Gratuity, Family Pension, disability pension, ex-gratia lumpsum compensation, etc. under the CCS (Pension) Rules, 1972 and Commutation of Pension under CCS (Commutation of Pension) Rules, 1981, CCS (Extraordinary Pension) Rules, 1939, etc.

2. These orders apply to Central Government Employees governed by the CCS (Pension) Rules, 1972. Separate orders will be issued by the Ministry of Defence, Ministry of Railways and the AIS Division of the DOPT in respect of Armed Forces personnel, Railway employees and the officers of All India Services respectively on the basis of these orders.

DATE OF EFFECT

3.1 The revised provisions as per these orders shall apply to Government servants who retire/die in harness on or after 1.1.2016. Separate order have been issued in respect of employees who retired/died before 1.1.2016.

3.2 Where pension/family pension/Gratuity/Commutation of pension, etc has already been sanctioned in cases occurring on or after 1.1.2016, the same shall be revised in terms of these orders. In cases where pension has been finally sanctioned on the pre-revised orders and if it happens to be more beneficial than the pension

becoming due under these orders, the pension already sanctioned shall not be revised to the disadvantage of the pensioner in view of Rule 70 of the CCS (Pension) Rules, 1972.

EMOLUMENTS

4.1 The term 'Emoluments' for purposes of calculating various pensionary benefits other than various kinds of Gratuity shall have the same meaning as in Rule 33 of the Central Civil Services (Pension) Rules, 1972.

4.2 Basic pay in the revised pay structure means the pay drawn in the prescribed level in the Pay Matrix with effect from 01.01.2016 but does not include any other type of pay like special pay, etc.

4.3 In the case of all kinds of gratuity, dearness allowance admissible on the date of retirement/death shall continue to be treated as emoluments along with the emoluments as defined in Paragraph 4.1 above.

PENSION

5.1 Subject to para 5.2, there shall be no change in the provisions regulating the amount of pension as contained in Rule 49 of the CCS(Pension) Rules.

5.2 The amount of pension shall be subject to a minimum of Rs.9000/- and the maximum pension would be 50% of highest pay in the Government (The highest pay in the Govt. is Rs 2,50,000 with effect from 1.1.2016). The provisions of sub-rule (2) of Rule 49 of the CCS (Pension) Rules, 1972 shall stand modified to this extent.

No.1-5/2016-IC

GOVERNMENT OF INDIA : MINISTRY OF FINANCE
Department of Expenditure/Vyaya Vibhag
(Implementation Cell, 7th CPC)

Room No. 214. The Ashok : New Delhi,
the 1st August, 2016

OFFICE MEMORANDUM

Subject : Implementation of the recommendations of the 7th Central Pay Commission - fixation of pay and payment of arrears - instructions regarding.

The undersigned is directed to refer to this Ministry's OM of even number dated 29.07.2016 regarding fixation of pay and payment of arrears and to say that the statement of fixation of pay under Central Civil Services (Revised Pay) Rules, 2016 annexed with the said OM dated 29.07.2016 stands superseded by the statement of fixation of pay under Central Civil Services (Revised Pay) Rules, 2016 enclosed at **Annexure** to this OM.

(R. K. Chaturvedi)

Joint Secretary to the Government of India

Encl : as above.

Distribution :

(1) All Ministries/Departments of the Government of India and others as per standard list.

(2) Office Order Folder/Guard File.

ANNEXURE

Statement of fixation of pay under Central Civil Service (Revised Pay) Rules, 2016

(1) Name of the Employee : (2) Designation of the post in which pay is to be Fixed as on January 1, 2016 : (3) Status (substantive/officiating) : (4) Pre-revised Pay Band and Grade Pay or Scale : (5) Existing Emoluments (a) Basic Pay (Pay in the applicable Pay Band plus applicable Grade Pay or basic pay in the applicable scale) in the pre-revised structure as on January 1, 2016 : (b) Dearness Allowance sanctioned w.e.f. 01.01.2016 (c) Existing emoluments (a+b) (6) Basic pay (Pay in the applicable Pay Band plus applicable Grade Pay or basic pay in the applicable scale) in the pre-revised structure as on January 1, 2016 : (7) Applicable Level in Pay Matrix corresponding to Pay Band and Grade Pay or scale shown at S.No. 4 : (8) Amount arrived at by multiplying basic pay as at Sl. No. 6 by 2.57 : (9) Applicable Cell in the Level either equal to or Just above the Amount at Sl No. 8 : (10) Revised Basic Pay (as per Sl. No.9) : (11) Stepped up pay with reference to the revised Pay of Junior, if applicable (Rule 7(8) and 7 (10) of CCS (RP) Rules, 2016). Name and pay of the junior also to be indicated distinctly. : (12) Revised pay with reference to the Substantive Pay in cases where the pay fixed in the officiating post is lower than the pay fixed in the substantive post if applicable [Rule 7(11)] : (13) Personal Pay, if any [Rule 7(7) and 7(9)] : (14) Non-Practicing Allowance as admissible at present in the existing pre-revised structure (in terms of para 4 of this OM) : (15) Date of next increment (Rule 10) and pay. pay after grant of increment : Date of Increment : Pay after increment in applicable Level of Pay Matrix (16) Any other relevant information. : Date : Office :

**Signature &
Designation of Head of Department**

5.3 The quantum of additional pension/family pension available to the old pensioners/family pensioners shall continue to be as follows:-

Age of Pensioner/family Pensioner : Additional quantum of Pension

From 80 years to less than 85 years : 20% of revised basic pension/ family pension

From 85 years to less than 90 years : 30% of revised basic pension / family pension

From 90 years to less than 95 years : 40% of revised basic pension / family pension

From 95 years to less than 100 years : 50% of revised basic pension / family pension

100 years or more : 100% of revised basic pension / family pension

The Pension Sanctioning Authorities should ensure that the date of birth and the age of a pensioner is invariably indicated in the pension payment order to facilitate payment of additional pension by the Pension Disbursing Authority as soon as it becomes due. The "amount of additional pension will be shown distinctly in the pension payment order. For example, in case where a pensioner is more than 80 years of age and his pension is Rs.10,000 pm, the pension will be shown as (i) Basic pension=Rs.10,000 and (ii) Additional pension = Rs.2,000 pm. The pension on his attaining the age of 85 years will be shown as (i).Basic Pension = Rs.1 0,000 and (ii) additional pension = Rs.3,000 pm.

Retirement/Death Gratuity

6.1 The rates for payment of death gratuity shall be revised as under :

Length of qualifying service :- Rate of Death Gratuity

Less than One year :- 2 times of monthly emoluments

One Year or more but less than 5 years :- 6 times of monthly emoluments

5 years or more but less than 11 years :- 12 times of monthly emoluments

11 years or more but less than 20 years :- 20 times of monthly emoluments

20 years or more :- Half month's emoluments for every completed six monthly period of qualifying service subject to a maximum of 33 times of emoluments.

Accordingly, Rule 50(1)(b) of CCS (Pension) Rules, 1972 shall stand modified to this extent.

6.2 The maximum limit of Retirement gratuity and death gratuity shall be Rs. 20 lakh. The ceiling on gratuity will increase by 25% whenever the dearness allowance rises by 50% of the basic pay. Accordingly, first proviso under Rule 50(1)(b) of CCS (Pension) Rules, 1972 shall stand modified to this extent.

FAMILY PENSION 1964

7.1 Family pension shall be calculated at a uniform rate of 30% of basic pay in the revised pay structure and shall be subject to a minimum of Rs.90001-p.m. and maximum of 30% of the highest pay in the Government. Rule 54(2) relating to Family Pension, 1964 under CCS (Pension) Rules, 1972 shall stand modified to this extent.

7.2 The amount of enhanced family pension shall be 50% of basic pay in the revised pay structure and shall be subject to a minimum of Rs.90001-p.m. and maximum of 50% of the highest pay in the Government. (The highest pay in the Govt. is Rs. 2,50,000 with effect from 1.1.2016).

7.3 There will be no other change in the provisions regulating family pension, enhanced family pension and additional family pension to old family pensioners.

COMMUTATION OF PENSION

8.1 There will be no change in the provisions relating to commutation values, the limit upto which the pension

can be commuted or the period after which the commuted pension is to be restored.

9.1 The pension/family pension under para 5 and 7 above shall qualify for dearness relief sanctioned from time to time, in accordance with the relevant rules/instructions.

FIXED MEDICAL ALLOWANCE

10.1 Fixed Medical Allowance to the pensioners who are residing in non-CGHS areas and are not availing OPD facility of CGHS shall continue to be paid at the existing rate till a final decision is taken on the basis of recommendations of the Committee constituted for the purpose.

CONSTANT ATTENDANT ALLOWANCE

11.1 The amount of Constant Attendant Allowance to pensioners who retired on disability pension with 100% disability under the CCS (Extraordinary) Pension Rules, 1939, (where the individual is completely dependent on somebody else for day to day functions) shall continue to be paid at the existing rate till a final decision is taken on the basis of recommendations of the Committee constituted for the purpose.

EX GRATIA LUMP SUM COMPENSATION

12.1 The amount of ex gratia lump sum compensation available to the families of Central Government Civilian employees, who die in the performance of their bona fide official duties under various circumstances shall be revised as under :

Circumstances : Amount

Death occurring due to accidents in course of performance of duties : **25 lakh**

Death in the course of performance of duties attributed to acts of violence by terrorists, anti social elements etc. : **25 lakh**

Death occurring in border skirmishes and action against militants, terrorists, extremists, sea pirates : **35 lakh**

Death occurring while on duty in the specified high altitude, inaccessible border posts, etc. on account of natural disasters, extreme weather conditions : **35 lakh**

Death occurring during enemy action in war or such war like engagements, which are specifically notified by Ministry of Defence and death occurring during evacuation of Indian Nationals from a war-torn zone in foreign country : **45 lakh**

13.1. Formal amendments to CCS (Pension) Rules, 1972 and CCS (Extraordinary) Pension Rules, 1939 in terms of the decisions contained in this order will be issued in due course. Provisions of the CCS (Pension) Rules 1972, CCS (Extraordinary) Pension Rules, 1939, and CCS(Commutation of Pension) Rules, 1981 which are not specifically modified by these orders, will remain unchanged.

14.1. These orders issue with concurrence of the Ministry of Finance Department of Expenditure vide their U.O. No. 30-1/33(c)/ 2016-IC dated 03.08.2016

15.1. In their application to the employees of the Indian Audit and Accounts Department, these orders issue in consultation with Comptroller and Auditor General of India.

16. Ministry of Agriculture etc. are requested to bring the contents of these orders to the notice of Controller of Accounts/Pay and Accounts Officers and Attached and Subordinate Offices under them on a top priority basis.

(Vandana Sharma)

Joint Secretary to the Government of India

To : (1) All Ministries/ Departments of Government of India
(2) Principal Director, Office of Comptroller & Auditor General of India, New Delhi (3) Controller General of Accounts, New Delhi
(4) CCA, Central Pension Accounting Office, New Delhi.

F.No.38/37/2016-P&PW(A) (ii)
**GOVERNMENT OF INDIA : MINISTRY OF PERSONNEL,
 PUBLIC GRIEVANCES & PENSIONS
 DEPARTMENT OF PENSION & PENSIONERS' WELFARE**

Lok Nayak Bhawan, New Delhi-110003 : Dated the 4th August, 2016.

OFFICE MEMORANDUM

**Sub : Implementation of Government's decisions on the recommendations of the Seventh
 Central Pay Commission - Revision of pension of pre-2016
 pensioners/family pensioners etc.**

The undersigned is directed to say that in pursuance of Government's decision on the recommendations of Seventh Central Pay Commission, sanction of the President is hereby accorded to the regulation, with effect from 01.01.2016, of pension/ family pension of all the pre-2016 pensioners/ family pensioners in the manner indicated in the succeeding paragraphs. Separate orders are being issued in respect of employees who retired/died on or after 01.01.2016.

2.1 These orders shall apply to all pensioners/family pensioners who were drawing pension/family pension before 1.1.2016 under the Central Civil Services (Pension) Rules, 1972, Central Civil Services (Extraordinary Pension) Rules and the corresponding rules applicable to Railway pensioners and pensioners of All India Services, including officers of the Indian Civil Service retired from service on or after 1.1.1973. A pensioner/ family pensioner who became entitled to pension/family pension with effect from 01.01.2016 consequent on retirement/death of Government servant on 31.12.2015, would also be covered by these orders.

2.2 Separate orders will be issued by the Ministry of Defence in regard to Armed Forces pensioners/family pensioners.

2.3 These orders also do not apply to retired High Court and Supreme Court Judges and other Constitutional/Statutory Authorities whose pension etc. is governed by separate rules/orders.

3. In these orders :

a. 'Existing pensioner' or 'Existing Family pensioner' means a pensioner/family pensioner to whom these orders are applicable in terms of para 2.1 above.

b. 'Existing pension' or 'Existing Family Pension means the basic pension (inclusive of commuted portion, if any) or basic family pension, as had been fixed at the time of implementation

of 6th CPC recommendations, which an existing pensioner or family pensioner was entitled to.

4.1 For existing pensioners, who have retired before 01.01.2016, the revised pension/family pension with effect from 01.01.2016 shall be determined by multiplying the pension/family pension, as had been fixed at the time of implementation of 6th Central Pay Commission (CPC) recommendations, by 2.57. The amount of revised pension/family pension so arrived at shall be rounded off to next higher rupee.

Illustration :

Case I

Pensioner 'A' retired at last pay drawn of Rs. 79,000 on 31st May, 2015 under the 6th CPC regime in the scale of Rs. 67000-79000:

Amount in Rs.

1. Basic Pension fixed in 6th CPC : 39500
2. Revised Pension fixed under 7th CPC (using a multiple of 2.57) : 101515

Case II

Pensioner 'B' retired at last pay drawn of Rs. 4,000 on 31st January, 1989 under the 4th CPC regime in the pay scale of Rs. 3000-100-3500-125-4500:

Amount in Rs.

1. Basic Pension fixed in 4th CPC : 1940
2. Basic Pension as revised in 6th CPC : 12600
3. Revised Pension fixed under 7th CPC (using a multiple of 2.57) : 32,382

4.2 For this purpose, the existing pension/family pension will be the basic pension/family pension only without the element of additional pension available to the old pensioners/family pensioners of the age of 80 years and above. The additional pension/family pension payable to the old pensioners/family pensioners will be worked out in accordance with para 4.5 of this O.M.

4.3 Since the consolidated pension will be inclusive of commuted portion of pension, if any, the commuted portion will be deducted from the said amount while making monthly disbursements.

4.4 The minimum pension with effect from 01.01.2016 will be Rs. 9000/- per month (excluding the element of additional pension to old pensioners). The upper ceiling on pension/family pension will be 50% and 30% respectively of the highest pay in the Government (The highest pay in the Government is Rs. 2,50,000 with effect from 01.01.2016).

4.5 The quantum of pension/family pension available to the old pensioners/ family pensioners shall continue to be as follows :-

Age of pensioner/family pensioner : Additional quantum of pension

From 80 years to less than 85 years : 20% of revised basic pension/ family pension

From 85 years to less than 90 years : 30% of revised basic pension / family pension

No.CIM/ 42 : : Date 01.10.2016

**CORRECTION
 in the copy of the Minutes
 of the General Body Meeting of NUTA**

Copy of the Minutes of the General Body Meeting of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION held at 12.00 noon on Sunday, 11th September, 2016 at Shri Shivaji Kala Vanijya Mahavidyalaya, Amravati is circulated in this NUTA Bulletin.

If you propose to suggest any correction to the Minutes, it may be pointed out to the Secretary (Dr. Anil Dhage, Secretary, NUTA, Sankalp Sahaniwas, Khare Town, Dharampeth, Nagpur-440 010.) by letter within 10 days from the date of posting of this Bulletin.

It will not be possible for the corrections received after the due date to be included in the List of corrections for consideration.

Please send one copy of your letter to Prof. P. B. Raghuwanshi, President NUTA, Buty Plot, Near Mahajan Wadi, Rajapeth, Amravati. 444 601.

- Dr. A. W. Dhage, Secretary

From 90 years to less than 95 years : 40% of revised basic pension / family pension

From 95 years to less than 100 years : 50% of revised basic pension / family pension

100 years or more : 100% of revised basic pension / family pension

The amount of additional pension will be shown distinctly in the pension payment order. For example, in case where a pensioner is more than 80 years of age and his/her revised pension in terms para 4.1 above is Rs.10,000 pm, the pension will be shown as (i).Basic pension=Rs.10,000 and (ii) Additional pension = Rs.2,000 pm. The pension on his/her attaining the age of 85 years will be shown as (i).Basic Pension = Rs.10,000 and (ii) additional pension = Rs.3,000 pm. Dearness relief will be admissible on the additional pension available to the old pensioners also.

4.6 The revised pension/family pension arrived at as per paragraph 4.1 includes dearness relief sanctioned from 1.1.2016.

5. Where the revised pension/family pension in terms of paragraph 4.1 above works out to an amount less than Rs. 9000/-, the same shall be stepped up to Rs. 9000/-. This will be regarded as pension/family pension with effect from 1.1.2016.

6. The existing instructions regarding regulation of dearness relief to employed/reemployed pensioners/family pensioners, as contained in Department of Pension & Pensioners Welfare O.M. No. 45/73/97-P&PW(G) dated 02.07.1999, as amended from time to time, shall continue to apply.

7. The cases of Central Government employees who have been permanently absorbed in public sector undertakings/ autonomous bodies will be regulated as follows:-

(a) PENSION

Where the Government servants on permanent absorption in public sector undertakings/autonomous bodies continue to draw pension separately from the Government, the pension of such absorbees will be updated in terms of these orders. In cases where the Government servants have drawn one time lump sum terminal benefits equal to 100% of their pensions and have become entitled to the restoration of one-third commuted portion of pension as per the instructions issued by this Department from time to time, their cases will not be covered by these orders. Orders for regulating pension of such pensioners will be issued separately.

(b) FAMILY PENSION

In cases where, on permanent absorption in public sector undertakings/autonomous bodies, the terms of absorption and/ or the rules permit grant of family pension under the CCS (Pension) Rules, 1972 or the corresponding rules applicable to Railway employees/members of All India Services, the family pension being drawn by family pensioners will be updated in accordance with these orders.

8. The matter regarding Constant Attendant Allowance admissible to the existing pensioners shall be examined by a Committee comprising Finance Secretary and Secretary (Expenditure) as Chairman and Secretaries of Home Affairs, Defence, Posts, Health & Family Welfare, Personnel & Training and Chairman, Railway Board as Members. Till a final decision is taken based on the recommendations of the Committee, Constant

Attendant Allowance shall be paid at existing rates.

9. All Pension Disbursing Authorities including Public Sector Banks handling disbursement of pension to the Central Government pensioners are hereby authorised to pay pension/ family pension to existing pensioners/family pensioners at the revised rates in terms of para 4.1 and 5 above without any further authorisation from the concerned Accounts Officers/Head of Office etc. Wherever the age of pensioner/ family pensioner is available on the pension payment order, the additional pension/ family pension in terms of para 4.4. above may also be paid by the pension disbursing authorities immediately without any further authorisation from the concerned Account Officer/ Head of Office, etc. A suitable entry regarding the revised pension shall be recorded by the pension Disbursing Authorities in both halves of the Pension Payment Order.

10. The pension/family pension as worked out in accordance with provisions of Para 4.1. and 5 above shall be treated as 'Basic Pension' with effect from 01.01.2016. The revised pension/ family pension includes dearness relief sanctioned from 1.1.2016 and shall qualify for grant of Dearness Relief sanctioned thereafter.

11. Further orders in regard to revision of pension based on the recommendations of the Committee to be constituted in terms of the Government's decision on Item No. 11 of this Department's Resolution No. 38/37/2016-P&PW (A) dated 4th August, 2016, will be issued in due course.

12. After a decision as in para 11 above is taken by the Government and orders are issued in this regard, the Head of the Department of the Ministry, Department, Office, etc. from which the government servant had retired or where he was working prior to his demise will revise the pension/family pension of all pensioners/ family pensioners with "effect from 1st January 2016 in accordance with those orders and issue revised Pension Payment Order (PPOs) accordingly.

13. It is considered desirable that the benefit of these orders should reach the pensioners as expeditiously as possible. To achieve this objective it is desired that all Pension Disbursing Authorities should ensure that the revised pension and the arrears due to the pensioners in terms of para 4.1. and para 5 above is paid to the pensioners or credited to their account by 31st August, 2016 or before positively.

14. In their application to the persons belonging to Indian Audit and Accounts Department, these orders issue in consultation with the Comptroller and Auditor General of India.

15. Ministry of Agriculture etc. are requested to bring the contents of these Orders to the notice of Controller of Accounts/ Pay and Accounts Officers and Attached and subordinate Offices under them on a top priority basis. All pension disbursing offices are also advised to prominently display these orders on their notice boards for the benefit of pensioners.

16. Hindi version will follow.

**(Vandana Sharma)
Joint Secretary
to the Government of India**

To : All Ministries/ Departments of Government of India Copy to : As per mailing list - Central Pension Accounting Office, New Delhi-CMDs of All Pension Disbursing Banks

NUTA BULLETIN (Official Journal of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION) **EDITOR :** Prof. Vivek S. Deshmukh, Balaji Society, Yavatmal 445 001. **PUBLISHER :** Prof. Vivek S. Deshmukh, Balaji Society, Yavatmal 445 001. Published at NUTA Bulletin Office, Shikshak Bhavan, Sant Gadge Baba Amravati University Campus, **Amravati- 444 602. PRINTED AT** Bokey Printers, Gandhi Nagar, Amravati. (M.S) **REGD NO. MAHBIL/2001/4448** Postal Registration No. ATI/RNP/078/2015-17 (Uploaded on www.nuta.in on 17.09.2016) Price : Rs. Five / Name of the Posting office : **R.M.S. Amravati.** Date of Posting : **01.10.2016**

If Undelivered , please return to : NUTA Bulletin Office, Shikshak Bhavan, Sant Gadge Baba Amravati University Campus, **Amravati- 444 602.**

To,.....
.....
.....
.....